[ހަމައެކަނި [illegible]]

بسم الله الرحمن الرحيم

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލިސް
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.

ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމުގެ ޔައުމިއްޔާ

ކ - 039

ކޮމިޓީގެ ނަން: ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ކޮމިޓީ

ބައްދަލުވުން: ތިރީސް ނުވަވަނަ

ކުރައްވާ މަސައްކަތް: ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލުން

ބައްދަލުވުން ބޭއްވި ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގ (ކޮމިޓީކުރާ ކޮޓަރި)

ތާރީޚު: 07 އޮގަސްޓް 2005 ވީ އާދިއްތަ
02 ރަޖަބް 1426

ބައްދަލުވުން ފެށި ގަޑި: 08:38ގައި

ބައްދަލުވުން ނިމުނު ގަޑި: 10:05 ގައި

ކޮމިޓީގައި ހޭދަވި ޖުމްލަ ވަގުތު: 1 ގަޑިއިރާއި 27 މިނެޓް

ހާޒިރީ

ރިޔާސަތު: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޤާސިމް އިބްރާހީމް

ވަޑައިގެންނެވި މެންބަރުން:

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޤާސިމް އިބްރާހީމް
ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް ޝާހިން ހަމީދު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޒާހިރު
މާލޭ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިހާބު
ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޢިއްޒު
މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޔޫސުފް މުޙައްމަދު ޒާހިރު ޙުސައިން
މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާރިޤް
މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޢަޒީޒް
ފާދިއްޕޮޅު މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޢަލީ
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުއްރަޝީދު ޢަލީ
ފެލިދެއަތޮޅު މެންބަރު މޫސާ ނިޒާރު
މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ސުލައިމާން
ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ހަމްޒާ
ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޝިދު
ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން ޢަފީފް
ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަދުނާން ޙަލީމް
ފުވައްމުލަކު މެންބަރު އިބްރާހީމް ދީދީ
އައްޑު އަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް

ވަޑައި ނުގަންނަވާ މެންބަރުން:

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު ހަސަން ސަޢީދު
ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަހްމަދު އަބްދުﷲ
މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފު ޒަކީ
މާލޭ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް
އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަލީ އިބްރާހީމް
ހައްދުންމަތީ މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް

ސަފަރުގައި ހުންނެވި މެންބަރުން:

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޒާހިރު އާދަމް

އިދާރީ ނުކުތާ

1. މިރޭގެ ބައްދަލުވުމުގައިވެސް ވާހަކަ ދެއްކެވީ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 61 ވަނަ މާއްދާއި، 55 ވަނަ މާއްދާއާއެކުގައެވެ. މިދެމާއްދާއަށްވެސް ކޮމިޓީއަށްފޮނުވާލުމަށް ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުށަހެޅުން އެއްވެސް އިސްލާހެއްވެސް އަދި ދިރާސާކުރުމުގައި އޮތްގޮތްވެސް ގާނޫނުވުމުން އަނބުރާ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވައިލައްވާފައެވެ.

2. މިގޮތުން ފުރަތަމަ ވާހަކަ ދެއްކެވީ 61 ވަނަ މާއްދާއާއެކު 1 ގަޑި 15 މިނިޓްދާއިރު ވާހަކަ ދައްކަވައި އެއްބަސްވުމަކަށް ވަޑައިގެންނެވިގެން ކުރީގެ ބައްދަލުވުމުގައި އެކުލަވާލެއްވި 61 ވަނަ މާއްދާގެ 2 ގެ ބާރުތައްދޭގޮތުން ވޯޓް ނަންގަވައި 8 ވޯޓުލިބުނު ގެ ބާރުތަކާ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށް ނިންމަވައިފިއެވެ.

3. އެންމެފަހުން ވާހަކަ ދައްކަވައި 55 ވަނަ މާއްދާ، ކޮމިޓީ ވަގުތު ހަމަވެގެން ނިންމަވާލެއްވިއިރު ވަކިގޮތަކަށް ނުނިންމަވައެވެ.

ޔައުމިއްޔާ

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ގަވާއިދު ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުން މިރޭވެސް ފައްޓަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ކުރި ރޭ މަސައްކަތް ނިންމާލާފައި އޮތީ 61 ވަނަ މާއްދާއި ދޭތެރޭގައި ވާހަކަ ދައްކަވަމުންގޮސް އެއާއި ދޭތެރޭގައި ދެން ކޮންމެވެސް ގޮތެއް ހަމަ ނިންމާލަން. ދެން، މިހާރު އިދާރާއިން އެބަ ޗާޕުކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު ވާހަކަދެއްކިދައިހުރި ޗިން ގޮތެއް. ދެން، އެ ޗިންގޮމ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަށްޖެހޭން އަރުވާލަން. ދެން، އެހެންވީމަ، 61 ވަނަ މާއްދާއި ދޭތެރޭގައި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިތާ ގޮތެއް ނިންމާލާފައި ދެން ކުރިއަށް ގެންދެވޭތޯ ބަލާނީ.

(ވަގުތީ ބްރޭކަށްފަހު)

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު މޫސާ ނިޒާރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ކުރީ މާއްދާގައި މެންބަރުން، ގިނަ މެންބަރުން ފާހަގަކުރެއްވި ހާލަތުތަކެއް އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އަދި، އެއީ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި ބައްޓަމުގެ އިތުރުން 20 ވަނަ މާއްދާ މި ޖަދުވަލުގެ ތެރެއަށް ނަގާފައި މަޖިލީހުގައި ހުރުން އެކަށީގެންވާ ކަންތައްތަކުގެ ބައެއް މި ހުރިން އެއްޗެހީގެ ބައި ހިމަނައިދީ ކަމަކަށްވާނަމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ގިނަ މެންބަރުންނަށް އެގޮތަށް ފާހަގަކުރެވިދާނެކަން. އެހެންވީމަ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން، ކުރި ދުވަހުގެ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެވާހަކަދެއްކިން އެހެންވީމަ އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުމެން އެބަ އެ މާއްދާ އިތުރަށް ނޯޓުކޮށްލެވޭނެ އަނެއްކާ ފިޔަވަޅުއަޅަންޖެހޭ ހިސާބު ބަލައިގެން ދެން 4 ބާބުގެ ނިންމުމަށްފަހު އޮތީ. އެހެންވީމަ، އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަޖައްސާ ކޮމިޓީގައި މިއޮތީ ހަމަ ކޮމިޓީން ނިންމުމަށްފަހު އެގޮތަށް ބަލަހައްޓާނަން.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހަސަން ޢަފީފް ވަހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، އެކަށީގެންނުވާ ބައި ހިނގައިއްޖެއްޔާ، އެއީ ވާނީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީ ހަމަހުރިއެއްގެން އެކަށީގެންނުވަނީތޯ އަނެއްކާ. ދެން، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއަށްވުރެ ބޮޑަށް ކޮންމެވެސް ގޮތެއް ހަމަ ސުޕްރީމް ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުން މިއިން. އެހެން ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑު. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިޔަށް މިތަނުގައި ފަރާތްތަކުން ދިޔުމާ، ކުރިއަށްގޮސް މަޖިލީހުގެ އާދަކާދަ ހުންނަ ގޮތުން މިތަނުން މި ފާސްކުރި ހުރިހާ ޤާނޫނު ހުރުން އަޅައިގެން އައުން އެއީ އެންމެ ކަމަކަށްވާތީ އެގޮތަށް ނިންމާފުން، އަނބުރާ ބޭނުން އެގޮތަށް. ދެން މި ފިކުރުން ބޭނުން އެހާކަން ރަސްމީ ގޮތުގައި އެކަން ސަރުކާރުގެ އޮފީސްތަކުން ވެއިގެންނާ ހުރުން އެއީ އެގޮތަށް.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒަކީ ވަހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާރު މި މާއްދާ ދެން އުވާލަން ކޮންމެގޮތެއްގައިވެސް ފާސްކުރުމުން ބާއްވަންޖެހޭ މި މާއްދާ ކޮންމެހެންވެސް ބާއްވަންޖެހޭ ކަމަށް. ދެން، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ގިނައިރު ބަހުސްކޮށް މި އިންތިޚާބުތަކެއްވެސް މިހާރު ހުށަހެޅިފައި ކަންތައްތަކާގުޅޭ، އެހެންނަމަވެސް، އެ އިސްތިސްނާތަކުގެ ތަޤުރީރު އަޅުގަނޑުމެން ވޯޓުން ހަމައެކަނި ކަންނޮތްއިސް އިސްލާހުކޮށް އެއް އިސްލާހުތަކަށް ގޮސްކޮށްފައި ދެން ކަނޑައަޅަން ފާސްކުރުން ކަންކަމުގެ ދެން އެއްވެ ބަހުސްކުރުމާއި. ދިއުމަށް ދެއްކެވި ވަހަކަތަކެއް މާނަ ވަހަކަތަކުގެ ހަރުދަނާކުރުމަށް ހިމެނޭގޮތަށް ދެން އެ މާއްދާއަކީ ބަހުސްކޮށް.

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

ރިޔާސަތުން ވަހަކަދެއްކެވުން: މި ވަހަކަދެއްކެވުން ގޮތަށް އަޅުގަނޑު އަސްލުން ދަންނަވާލާނަން. މިހާރު އެންމެ ފުރަތަމަ މިއޮތީ ކޮމިޓީގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި، ކޮމިޓީގެ ޓާމްސް ޤަވާޢިދުތަކާ ރެފަރެންސް އިސްލާހު އުސޫލުތަކާއި، ޕްރޮސީޖަރތަކުގެ ހަމަތަކަށް ބާކީ ހުށަހެޅުއްވި އެއީ އެއްޗެއް. ދެން ދަފްތަރެއްގައި މިއޮންނަނީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާ ކަނޑައަޅާފައި ޕްރޮސީޖަރތަކުގެ ހަމަތަކަށް ބާކީ ހުށަހެޅިއްޖެ. ދެން، ޤަވާޢިދަކީ ގޮތަކަށް މިއީ އުސޫލުތަކާ ޕްރޮސީޖަރތަކުގެ ހަމަތަކުގެ އާދަކާދަތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ ކަމުން ބޭނުމީ މިވަގުތު ގޮތަށް ހުރުން ފިކުރުން މެންބަރުން

ގަވާއިދާއި، ބަލި، ޤަބޫލުން އަންހެން ފިރިހެން ވާހަކައި ހުރިން. އެހެންވީމަ ، މި ތިބޭފަރާތަށް މިހާރު މިއަދީ.

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޖާބިރު ވާހަކަދެއްކުން: ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، ދެންމެ ވިދާޅުވި ތިޔަބޭފުޅުގެ ވާހަކައިން ފުރަތަމަ ދެގޮތަކީ އަޅުގަނޑު ދުވަސްތަކުގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަށް މި ހުށަހެޅި ކަނޑައެޅި ހަމަ ޤާނޫނާ ހަވާލުކުރުން ކަމަކީ ކަމެއް. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ އިސްތިޢުފާގައި އެކަން އެނގޭ. އެހެންވީމަ، އެގޮތުން ހިއްސާ ހަމަޖެހިފައިވަނީ ކަމުގެތެރޭގައި ހަމަ އެކަމާ ރައްޔިތުން ހިނގާ އަޅުގަނޑުމެން ހިތްވަނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ އިސްތިޢުފާގައި އަޅުގަނޑުމެން ކަމުގެ ފުރުޞަތު މިއަދު މިއީ އާދަކާދަ ނުވި އިސްތިސްނާއީ ހާލަތެއްގައި އަނބުރާ ވަކި ތަނުގައި ދައުލަތް އާދެ، ދަނީ ހަނދާންކޮށްދިނުމަށް ކަމެއްވެސް އަޅުގަނޑު ދަނީކުރުމައި އެއް މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ އިސްތިޢުފާގައި އެ މައްސަލަ އުޅުނީ. އެހެންވީމަ، އެއީ އަޅުގަނޑު އެއް ހިތަދަމާ ގޮތަށް ނެތް. އެހެންވީމަ، ތިޔަފަރާތުން އަދިވެސް އަޅުގަނޑަށް ތަކުރާރު ކުރާ ވަކި ދަންނަވާލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: ނާޝިދު އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑަށް ތަންކޮޅެއް ފުރުޞަތު ދެއްވުމުގައި އިސްތިސްނާކޮށްދިނުމަށް.

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކުން: އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން މިއުޅެނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގައި ހުރިހާ އަޅުގަނޑުމެންނާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގައި އަދި ހުރިހާ ވާހަކަދެއްކެވުމުގައި އަޅުގަނޑު ކުރިޔަށް މި ބައްދަލުވުން ނިންމާލަމުން ދަންނަވާލަން ކަންކަންގެ އާބާދީން ވާހަކަފުޅުގައި ނެތީ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ފުންނަމޭނާ މަޖިލީހުގެ ހުރިން އެއްގޮތް މެންބަރު ކަނޑައެޅުނު މަޖިލީހުގައި ހުރިން އެއްގޮތް، ހުރިން އެއްގޮތް އާދަކާދައި އެއްގޮތަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސާ އިސްތިޢުފާ އިނގޭތޯ، އެގޮތަށް މިއަދު އިސްތިސްނާ. އެއީ، މަޖިލީހުގައި ހުރިއެއްގެ ގައި އާދަކާދައެއް އެކަނި. އެއީ، މިސާލަކަށް ހަވާލުކުރެވޭ ރައްސިތުންތަކެއް ވެއްޖެއްޔާމުން ކަމެއްގައި ޖަވާބު އެކަނި ކަމެއް ޤަބޫލުކުރުމަށް ވަޒީފާގެ ގޮތުން. އެއީ،

އެހެންނޫނިއްޔާމުން އެހެން ކަހަލަ ރަސްމީ ހެދުމެއްގައި. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގައި ހެދުންއަޅާ ވާހަކައެއް މިދައްކަނީ. އެހެންވީމަ، މަޖިލީހުގެ ހެދުން އެޅުމުގެ މިންގަނޑު ކަނޑައަޅާނީ މަޖިލީހުގެ ހެދުން އެޅުމުގެ އާދަކާދައާއި އެއްގޮތަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސްއޭ. އެގޮތަށްވީމަ، ދެން ސަރުކާރުގެ ވެރިން އެހެން ބައިބައި ނޫނިއްޔާމުން އަޅުގަނޑުމެން ދީނުގެ މި ހުންނަ ހަހަމަތައްވެސް މިއަށް ނުވައި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިގޮތަށް މީމި ނިންމާވުން އަޅުގަނޑަށް ގައިމުވެސް ކަމުދޫ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. މިހާރު ދެން މި ހިންގޮތްވެސް އަރިހުން އެބަދޭ އިނގޭތޯ، ދެން ބައްދަލުވުމެއްގައި ތިވިދާޅުވާ ގޮތްވެސް. މިހާރު މަޖިލީހުގެ ހެދުން އެޅުމުގެ މިންގަނޑު ކަނޑައަޅާނީ މަޖިލީހުގެ ހެދުންއެޅުމުގެ އާދަކާދައާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން މަޖިލީހުގެ ރައީސްއޭ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

ހުވަދުއަތޮޅު މެންބަރު މޫސާ
ނިޒާރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ދެންމެ ނާޝިދު ވިދާޅުވި ގޮތް އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ކަމުދޫ އިނގޭތޯ. އެއީ މިހާރު ކުރިން [illegible] [illegible] ގޮތަކަށް ވިދާޅުވި ގޮތުގައި އެބަޖެހޭ ފިރިހެނުންނަށް ގަމީހާއި ޓައި އަޅުވުން. ދެން އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުގައި ވެއްޖިއްޔާ ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ބައެއް ޖަލްސާތަކަށް ބުނުން ވަޑައިގަތުމަށް ސަރުކާރު ޖުމްހޫރިއްޔާ އެހެން ހިތުން އެހެން ހެދުންކޮޅުމެއްވެސް އެބަހުރި ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމަ، ކަނޑައަޅައިގެން މީހުން ދެން [illegible] [illegible] ނޫން އިނގޭތޯ، މިދެންނެވި މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެހެންނަމަވެސް [illegible] [illegible] ބައެއް ސަފާރީ، ބައެއް [illegible] [illegible] [illegible] ރަސްމީކަމަށް [illegible] ހެދުންވެސް ބައެއް [illegible] [illegible] އެބަހުރި. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން [illegible] އަދި [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހެދުމެއް [illegible] [illegible] ހެދުމެއް އެއީ [illegible] ހެދުމެއް [illegible]. އެހެންވީމަ، ދެން [illegible] [illegible]

ވިދާޅުވި ގޮތުންވެސް އެ ފުރުޞަތު އެބައޮތް މެންބަރުންނަން. އަދި އިދާރާއިން އެކަން ހަދަމަފުޅުކޮށްދެއްވާނެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރަމޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ތުބްނާ މުޙައްމަދު ޒާހިރު ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތިންވަނަ ގޮތަކަށް ހުށަހަޅާފައި މިއޮންނަ ބިލުގައި (ހ) ގައި އަޅުގަނޑު ހަރަކާތްތެރި އުޞޫލު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވާހަކަދައްކާކަށް މި ޤާނޫނުގައި އޮތް (ހ) އޮތްގޮތް އެގޮތަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސްވެއްޖެ. އެއީ، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކަށް ހުރިން އެހެން މެންބަރުންނަކަށްވެސް ސަރުކާރުގެ ނަސީޙަތު އިޖުތިމާޢީގޮތުން ހުރިން އެހެން ކަމަކަށް އަދި މެންބަރުން. އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން އެއްގޮތަކަށްވެސް ގޮތްތެރިއްވުމަށް، މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަތަކަށް ފުރި ހުރުމެއް ދެން އެއީ ކަން ކަރަފަ ހުރުމެއް ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނޫނީގޮން. ދެން، މަޖިލީހަށް ދިޔައިމަ އަތުވެދާނެ ބުނެވޭ އެކަން. އެހެންވީމާ، (ހ) އެއްގޮތަކަށް މި ގާނޫނުގައި އޮތްގޮތް ބަދަލުކުރަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ތާއީދުކުރެވޭ 61 ވަނަ މާއްދާއަށް މި ތިންވަނަ ގޮތަށް ކަމަށް ދަންނަވާލަން އަނބުރާވެސް ފެންބަދުނުނަން.

މާލޭ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިހާބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑަށްވެސް ބޭނުން ފުރުޞަތުގައި (ހ) ކުރިން އެއްގޮތަށް ބައްލަވައިން އޮތުން އެއްގޮތް ނަގާން. މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަތަކަށް ފުރި މިހާރު ވަކިން ގެން ގޮތްގޮތަށް ފުރި ހުރުމެއް އެބަހުރޭ. އެހެންވީމާ، އެއަށްވުރެ ބޮޑަށް އަޅުގަނޑަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ ދަށުގެ ފުރުޞަތު އެ ވިދާޅުވިން. ދެން، އަޅުގަނޑަށްވެސް މި ތިންވަނަ ގޮތުގެ ތިންވަނަ ގޮތަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޝާހިން ހަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، އަޅުގަނޑަކަށް ދެން ނެތޭ މާބޮޑަށް މި ހުށަހެޅޭ ވާހަކަދައްކާކަށް. އެހެންނަމަވެސް ދެންމެގައި މޫސާ ނިޒާރު އެ ހުށަހެޅުއްވިން ސަފާރީ އަދި ނުވަތަ އެހެން އަދި ގަބޫލުކުރަވާ ހުރިން އެއް ގޮތަށް އެންމެ ކަމަށްވާނަމަ އަނެއްކާ ބޭފުޅުންނަށްވެސް އަންނަނިވިސް ކަންކަމުގެ ގޮތްތަކުން ގަބޫލުކުރަވާ އެހެން އިތުރު ތަފާސްހިސާބު. އެބަޖެހޭނެ ހަމަ އެހެން ގޮތެއް އޮތުމަށް ވިސްނުން ބޭނުންކުރަން އެކި ބާވަތުގެ ގޮތްތަކެއް އެހެން އޮތުމަށްވެސް ވަކި ރަށަކަށް ނުލާ ކަންކަމުގެ. އެހެންވީމާ، އެއްގޮތެއް ނެތާ

ކަމަށްވަންޏާ ހަމަ ގަދިޔާއި، ބަޔި، ފަޅުރާން ދެން ހަމަ އަންހެން ބޭފުޅުން ފާސްކުރި ހެދުން އެގޮތަށް ނިސްބަތުން ކަންކަމުގެ ބޭނުން ތަނަވަސް. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު މުޙަންމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: މި ހަރަކާތެރިކަމި މިހިރަ ތިޔަޒީނަތުގެ ދުރުއިން އަޅުގަނޑުމެންވެސް ބޭރަށް ތާއީދުކުރުމުވެސް މި ތިންވަނަ ގޮތަށް. މިހެން މިދަންނަވަނީ ބައެއް ބޭފުޅުން އެ ވިދާޅުވާހެން ފިރިހެން ބޭފުޅުން ތަފާތު ވައްތަރުގެ ހެދުން އަޅުއަޅަންވެސް ޖާގަފުޅު ކިޔައިވާނެން، އެކަމަކު މި ގޮތަށް އޮތީމަ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންވެސް އެއްގޮތަކަށް ތިބޭނީ އިނގޭތޯ. ފަޅުރާއި، ގަދިޔާއި، ބަޔާއި ސަލްވާރާއި ނުވެއްޖޭން އަތޮޅުތެރެއެއް، ސަލްވާރެއްވެސް ބޭނުން. ދެން، އަންހެން މެންބަރުން ތިއްބަވާނީ ފާސްކުރި ހެދުމުގައި. ދެން، ޤައުމީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާލާއިރުވެސް މިއީ ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅު ޚާއްސަކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަމޭ. އެހެންވީ، އެވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، މިހާރު ބަލައިގަންނަވާތީ، އެއްވަނަ ވަނަ ގޮތާއި ، ދެވަނަގޮތް އެއީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ދުސްތޫރުގައިވި ކަމަށް އެހެން ނޫންތޯ. ދެން، ތިންވަނަ ގޮތާއި ދޮވަހާގައި ވިސަ ބުނެފިން. އެހެންވީމާ، ދެން ހަމަ މިއަދު ޒާތުގެ ހުރިއްޔާ އެ ޒާތަކަށްވެސް ވިދާޅުވެ ދެއްވުން އެދެން.

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ [illegible]ންބަރު މުޙަންމަދު ޝާރިފް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ތިންވަނަ ގޮތާއި ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އަޅުގަނޑުވެސް ބޭނުންވޭ. އެއީ، ސަބަބަކީ މިހާރު ގަދިޔާއި، ބަޔާއި، ފަޅުރާއި، އިސްތިސްނާއި މި ހުރިހާ އެއްޗެހީގެ ވާހަކައެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް ދެން އެހެން ވާހަކައެއް ދަންނަވާލާނީ މިއުޅޭ ފާސްކުރި ހެދުން އެލިބާސް ވާހަކައެއް، ބުރުގާގެ ވާހަކަ ނޫން އެއީ ގައިސަލާމަތު ނޫން. އިސްލާމީދީނުގެ ވާހަކައެއްވެސް ނޫން އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައެއްވެސް ނޫން. އެހެންވީމާ، ބުރުގާ އެޅުންވެސް ގައިސަލާމަތަކަށް ނުވާނެކަމަކީ މިދަތުރު އޮތީމަ. ކޮންމެހެން ބުރުގާގެ ވާހަކަ ނޫނޭ ފާސްކުރި ހެދުމާ އޮތީމަ އެބައި ހަމަޖެއްސިދާން ކަމަށް ފެނޭ. އެވާހަކަ ދަންނަވާލަން ދެން މިހާ ބޭނުމަކީ. ދެން، ފުރަތަމަ އިސްތިޢާރަކީ ދެން އަނެއްކާން ބަލާއިރު މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ އިސްތިސްނާގައި އެކަން އެދިގަތަން. ދެން ނާޖާއިޒު ދެންމެ ހުރަހެއްމެ

އިސްލާހެއް. ދެން އެ އިސްލާހަށްވުރެ އަޅުގަނޑަށް، ނާޝިދު ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހާ މީގައި މިއޮތީ ފުރަތަމަ އިސްލާހާ ބަލާއިރު މި އިސްލާހަކީ އަޅުގަނޑަށް، ފުރަތަމަ އިސްލާހަކަށް ބަލާއިރު ތާއީދުކުރެވުނީ. އެއީ، މީގައި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާއި، މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަތަކަށް ފުށޭ ވާހަކަ އަންނަނީވެ. ދެން، ހަމަ ޤާނޫނުން ހަމަ އެއް ވަނަވަރެއް މިކުރަނީ. ރައީސް [illegible] ނިންމަވައި. އެހެންވީމާ، އެވާހަކަދަންނަވާލީ.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަހްމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް މީގައި ވަކިބަޔަކު މިހާރުވެސް އެއް ބުނާގައި އަޅައިގެން އަންނަ ބޭނުމުން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންވާ ބޮޑު އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ފުރިހަމަކަމަށް ދެން މިބަލަންޖެހޭނީ. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން މި ގަވާއިދުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެފަދަ ގޮތަކަށް ހެދުން ތުބުކުރައްވައިގެން އަންނަ ބޭނުމުންނަށް [illegible] މި އިންސާނިއްޔަތުގެ އަނެއްކާ ފާސްކުރި ހެދުން ވާން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަކަށް އެއާ ބޮޑަކަށް ތާއީދުކުރެވޭނެ މިގޮތަކަށް މީތި އޮންނަކަމެއް، އިނގޭތޯ. އެއީ، މިހާރުވެސް ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ހޯދުންތަކެއް އެ ތުބުކުރައްވައިގެން އަންނަނީ. ބުރަގާއި ހަމަ ނުވާއިރު، އެގޮތަށް އަންނަ ބޭނުމުންނަށް [illegible] މި، އެއީ އަޅުގަނޑުގެ މައްސަލައީ.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަހްމަދު ސުލައިމާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް މި ތިންވަނަ ގޮތް ހަމަ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބަލައިގަންނާތީ މިއުޅެނީ އިނގޭތޯ. އެއީ، ދެންމެ ނާޝިދު އެވިދާޅުވުން އަނެއްކާ ބޭނުމުންނަށް މަޖުބޫރު އެބަކުރޭ. އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޖެޓުގެ ވާނަ މިއޮތް ބޮޑުގައި އެކިފަރާތްތަކުން. އެއިން ކުޑަވެސް އިސްލާހެއް ނުވޭ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ، އެފަދަ ފުރުސަތަކަށް ބޭނުންވާ ބަދަލެއް އެ ފުރުސަތު އެބަހުރޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ގާނޫނުކުރެވޭ. ދެން، އަސާސީ ގާނޫނުގެ (ނ) ގައި މިއޮންނަ މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަތަކަށް ފުށޭ، އިނގޭތޯ. މިއީ އަޅުގަނޑަކަށް ހަމަ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބަލައިގެ [illegible]. ސަބަބަކީ، މިސާލަކަށް މިހާރު މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަތަކަށް ފުށޭ ހެދޭކަމަށް ބަލާނީ ކޮން ހެދުމެއްތޯ. މިސާލަކަށް ޖިންސް މީހުން ގެ ހެދުމަކަށްތޯ ނުވަތަ ނުނިމޭތޯ، މިއީ ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލައެއް، އިނގޭތޯ.

އެހެންވީމާ، މުޤައްރިރުގެ ހަމައެކަނި މިހާރު ފެށޭ ފެށުން އެއީ ހަމަ މާނަ، ވަރަށް ބޮޑަށް މާނަ އާދިވަހި އޮތް އެއްޗެއް އެއީ. އެހެންވީމާ، މިހެން އޮންނާކަށް އަޑުގަނޑެއް ނުފެންނާތީ މި މާއްދާއަށް އެއްޗެހިކަންތަކެއް ހަރުގަނޑުކަން ތާއީދުނުކުރެވޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، (ނ) މިހާރު މިގައި މިއޮތްގޮތް ދޫކޮށްލާފައި ކުރިން އަޑުގަނޑުތަކުން ފާސްކޮށް، ކުރިން ހުށަހެޅިފައި އޮތް ޕެރެގްރާފްގައި އޮތް (ނ) ނ. އެއީ، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގައި ހުށަހެޅުމުގެ މިންގަނޑުތަކާއި ސަރުކާރުގެ ނުރަސްމީ އިޖްތިމާޢުތަކުން ހުށަހެޅުމަށް އާންމު މިންގަނޑު، އެއްގޮތްކުރުމަށް މިހާރު ހަމަޖެއްސުމަށް އެގޮތަށް ވިސްނުމުން މިހާރު މި ގެންދަނީ.

މާލޭ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިހާބު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މި ވިދާޅުވުން (ނ) އަޑުގަނޑަކުން ކުރިން ފެށުން ދަންނަވާލީމާ ތާއީދުކުރަނީ ބަދަލުކުރިކަން ކުރީގައި އޮތްގޮތަށް. ދެން، 61 ގެ (ހ) ގައި އަންނަން ބޭނުން އަންހެން މެންބަރުން މި ފާސްކުރި ހުރިން މިގައި ބޮޑުތަފާތުވުމެއް އެއްޗެހި، އެހެންނަމަވެސް ބަދަލުއައިވެސް އުޅުއްވާނެ. ދެން، އޭގައި ހަމަ މިހާރުވެސް ދިވެހިން އެންމެބޮޑު ހަމަ ދަރަޖައިގެ ގެންދެވޭނެ އެހެންވީމާ، އެއަށް ހަމަ މައްސަލައެއް ނޫން. ދެން، ވިޔަފާރިން ބޭފުޅުންނަށްވެސް ހަމަ ސެކިއުރިޓީގައި މިއޮންނަނީ ގަވާއިދު ބައި، ތަޢާރަފުކުރެވިން ބޭނުންފުޅުވެއްޖެއްޔާ ތަރާވެސް ދަށުވެރިކަމުގެ ޤަވާއިދުގެ ބަދަލުތަކުގައި ދެއްތޯ. ބައިއާއެކު ނޫނޭ، ދަށުވެރިކަމުގެ ހަރުގަނޑުވެސް ގަވާއިދުކުރުމަށް ތަނާވާ ދަށުވެރިކަމުގެ ނުވަތަ ބޮޑުވެސް އެހެރިސަ ހުރުމާ ބޮޑުކަމަކީ ދޭއިރު. ދެން، ވަޑައިގަންނަވާ މިހާރު މި އެއްކޮށްވެސް ބޭކާރުވުމުގެ ހުރިހާ މިބައިގާ ބަރުބާދުކުރުމަށް. އެހެންވީމާ، މިގައި ވަރަށް ބަރުގަދަ ސެކިއުރިޓީގައި މިއޮތީ. ދެން، ހަމަ މި މިންގަނޑު ފެށިގެން ނޫނީ ދަޤީޤުގެ ނުލިބުނުދަކަށް، ދެން ދުވަސްތަކުގައި ކުރިއާ އެއްކޮށްވެސް ހަމަހަމަ ކަމުތައް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މި ފާސްކުރިހުރުމަށް މިވޭތުވި ފާސްކުރި ހުރުން ފުރުސަތުވީ ބޮޑުގައިއާ ފިޔަވަޅާއެކުގައި، އިނގޭތޯ. ދެން، އެ ފިޔަވަޅު ދުވި އިސްތިސްނާގެ ނިޔާވާ ގޮތަށް

އެކުގާ ފުންޔަބައިގައި މިހެން ތަތްކޮންތުރާ، އެއީ ދެން ފެށުނުގެ ތަފާތު އެއީ. އަސްލުގައި ފުރަތަމަ އެ ފާސްކުރިއިރުގައި ހަމަ އިސްތިހާރުގަނޑު އެޅިގައި ނިވާވަރަށް މިހިސާބަށް ހަމަ ހުންނަ ގޮތަށް ހުރީ. އަދި، އަސްލު ފާސްކުރިހުކުމަކީ މިހާރު މިވާހެން ދުވި ގަތަރަން ބާރުކޮށް ހުރި ހުދުމެއްވެސްނޫން. މިހަބޭފުޅުން ދެރިވެވަޑައިގަންނަވާ ކަމަށްވާނަމަ ފާސްކުރިހުކުމުން ހެއްދެއްޕިވެސް އައިންމު ހުސައިން. އަވަހާރަވެގެން ތުރުކާރުވައިގެން ހުރިގޮތުގެ ހުންނާނީ ހަމަ ވަރަށް ގައިލޮކަން ދޫކޮށް، އިނގޭތޯ. އަސްލު ހެދުން އޮތީ އެގޮތަށް. ދެން، އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން ހަމަ ފާހަގަކޮށް ނޫން މިދެއްޔޭ.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ
ގެންބަރު އަހްމަދު ނާޝިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އެހެންވީމާ، ގެއްލުނުކަން އައިސްފައި މިބޭނުންކުރެއް، މަރުކަޒުގައި ހުރިހާ ކަމެއް ހުރިގޮތުން، މި ތަޢުލީމީ ސަރުކާރު، ދެން ފާސްކުރިހުކުމުގެ އިތުރުން ބޮޑުވެގެން ހުރިން، ދެން، އަހަރެން އެހެން ކަމަކީ ދުވަސްވަރު، ދެން، ނޫނިއްޔާ އެ ބައި ދިނުމުގެ ގޮތުން ދެކެވޭތީ. ކޮންމެހެން ދިމާވާ ކަންތައްތަކަށް ހިއްސާކުރުން، ބޮޑުވެގެން. އެއީ ހަމަ ހިތާމަކަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނާޝިދުގެ އެ ހިޔާލުފުޅު ޝުކުރިއްޔާ. ތާއީދުކުރައްވާ.

ފުވައްމުލަކު ގެންބަރު
މުހައްމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނާޝިދު އެވިދާޅުވާ އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެންވެސް އެބަ އަންގަސްޓޫނޭވޭ. އެކަމަކު، އެއަކަށްއަޅުގަނޑެކަން ތާއީދެއް ނުކުރަމު. ސަބަބަކީ، ހީގައި އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރަނީ މި މަޖިލީހަށް މެންބަރުން ވަޑައިގަންނަވާއިރު އެބޭފުޅުން އަޅުއްވާން ހުކުމެއް ހަމަޖެއްސަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިޔާސަތުންވެސް އަދި އެހެން މެންބަރުންނަށްވެސް ގަބޫލުކުރައްވާން ހުކުމެއް. އެގޮތުން، މިހާތަނަށް އަޅުގަނޑެކަން ނޫނެ ވެގެން މިއުޅެނީ ހިރަސްތަކުގައި ކަނޑައެޅިގެން ދަންނަވާކަން، އަޅުގަނޑެ ކުރިއިރުއްސުރެ ފެށިގެން ބޮޑުވެގެން މިހާހިސާބަށް އައިރުވެސް ދިވެހި ހުރުމެއްތަކަން އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ހުކުމެއް އަންހެނުން އަދާ މި ފާސްކުރި ހުކުމަކީ. އެހެންވީ

އަޅުގަނޑަށް މިއަދު ބާރު މިއުޅެނީ. ދެން، މީގައި މި ފާސްޓުރިކުރުން ތަރުތީބުވެފައި ފީއްބަވާ ބޭނުން ރިޔާސަތުންވެސް ދެންގުޅޭ އެވިޔާރުވިޔަން ބޮޑުބޮޑު އެޅުއްވުމުގެއިވެސް އެއި މިންގަނޑެއް ގެންގުޅުއްވާ. އެއަކަށާއާދު، ބޮޑުގޮވެސް އަޅުއްވާ. އެހެންވީމާ، އެބޭނުންކުރަން އެބައޮތް އެ ތޮއިލެސް، އިނގޭތޯ. ބޮޑުގަ އަޅުއްވަން ބޭނުންކުރު ބޭނުންކުރަން ބޮޑުގޮވެސް އެޅުއްވޭން، ބޮޑުބޮޑު އަޅުއްވަން ބޭނުންކުރުވާ ބޭނުންކުރަން ބޮޑުބޮޑުވެސް އެޅުއްވޭން. އެކަމަކު، ބޮޑުބޮޑު ނުޅުއްވައި ވަޑައި ނުގަންނަވަން. އޭރުން އެ ހަދުން ކުރިން ކޮމްޕިއުޓަރުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުކަށް މި އަތަށް ދަޅަށްވަންދުން ކުރުވުން ބައިސަން ވިސްނާއިރު މިއީ ނިންމުއްކަމަން އަޅުގަނޑަށް ހާލުކުރުވާ މިގޮތަށް ބޭގަން ތޮއިދުކުރުވި. ޝުކުރިއްޔާ.

ޤައުމީ ދަރުބާރު އިސްލާހުގެ ސަރީފް ފާހަކަ ދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ކަމުދަނީ މި ޕިންވަންއަށް އޮފީހެއް. އާދެ، މިގޮތުންވެސް އަޅުގަނޑަށް ވަރަށްކަމުދޭ. ކަމުދާ ސަބަބު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން. މި އަންހެނުން ބޭނުންވާ ހުރިހާ ބޭނުންތެރިން މާބޮޑަށް ވައްސަލަތުހިދުން މިއުޅެނީ. އެހެންވީމާ، ޖުއްބާއެއްވުން މިކަމައި އެކުވެ ވިސްނުމާ. އެހެންވީމާ، ފާސްޓުރިކުރުމަށް، އާދެ، ކަޅުކަމަށް ޖުއްބާއެއްވުން. ދެން، އެއާއި އެކުވެ ގޮތަކާ ހުރިހާކަމަކަށް ދިވެހިންނާ ހުރިހާކަމެއް ތޮއިން އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މި ފާސްޓުރިކުރުން. ޖުއްބާއެއް މިއީވެސް، އިނގޭތޯ ހަމަ. އެހެންވީމާ، ޖެޖިން ޖުއްބާއެއް، މިއްނަގައި ބޮވެއް ކުޅުނަން އޮންނަކަން ތަފާތު. ދެން، ކުރުހުންނަށް ގާ ކުރަކުރައިން. އެހެންވީމާ، ޕަރަބިންވެސް ހަމަ ޖުއްބާއިރުގައި ހަމަ ކުރަ ޖުއްބާވާސްވާއެއް. އެހެންވީމާ، ފާސްޓުރިކުރުން މިއީ ޖުއްބާއެއްކަމަށް އަޅުގަނޑު ހިތްހުރިވަނީ އެބައި ހަމަޖެހިގެންކަމަށް ފެންނާތީ، ޝުރިއާ ބޮޑުކަމު ތޮއިގައި މި ޖުއްބާގެ ގާ ޖެޖިންކާ، އެހެން ޖާގައެއްވަނީކޮށް އަޅުގަނޑަށް ހިފަނީ ޕިޑިބޮޑުތަކު ދޭހަބުނުގެ ކަނޑައް ހަމަޖެއްސުނުހުން. އެހެންވީމާ، މިހާރު މިތަން ހަމަ ހިލާ ބޭނުންނަކަން ވަރަށް ގޮތް ހުރިދާ އަޅުގަނޑު ދެންނަވާލާގޮ ކަމިސްދުގައި މިފަހަކު މިދަންނަވާފަ، މި ހިލާ ފާހަކައިއް ދަންނަވާ. އަޅުގަނޑަށް ހަމަކަމުދަނީ 61، ހާދަ ފައްކާވި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑަކަށް ހިއްސުކާ ދެން އާއްވެސް ބުޅާކަ މިކަމައި ދުކޮޅު ހައްދަވާނަހަން، ހަމަ ކަމުދާފައި ބެޅެކަމުން އަދި ޖުއްބާ

ކުރައްސަވާ އުޅޭ ޝަރީފް އެ ހުރަހެޅުއްވި އެ ޑިޒައިނަން ހަމަ ދާދި އެއްކަހަލަ ޑިޒައިނަކަށް އޮތް އެއްޗެއް ދިޔޭ، އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އާދޭ، އަޅުގަނޑު ޝަރީފްއާ ނޫން، މ. އަތޮޅު ބިލެއްފަހި މެންބަރު.

ވޯޓުދެވުނު އުމުރުބޮޑި މެންބަރު ސާރިން ހަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ، އަނެއްކާވެސް ހުރުމުގެ ވާހަކަ ދެއްތޯ. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ އަންހެން މެންބަރުން އެ ގާނޫނީ ހުދުން ނުލެއްވޭ ދުވަސްވަރުވެސް އާދޭ ދެއްތޯ. 9 މަސް ވޭތުވެދިޔަ ވިހަނއެއްގައި ހުދުން ދުނިޔޭގެ ކަންތައްތަކުގައި ހުންނާނީ. ދެން ނުކުރާ އެކަހަލަ ތަފާތުތަކެއްވެސް ހުރޭ. އެހެންވީމާ، އެބޭފުޅުން، މިތަނަށް ވަޑައިގެންނަވާ ބޭފުޅުން އެގޮތަށް ފަރާތްއެކައި އެ ހުދުންފަރާތުން ބޭނުންފުޅު ނުވެދާނެ. ދެން، ބޮޑު އަޅުއްމެން ބޭނުންފުޅުވާ ބޭފުޅުން އެހާ ބައްޓަމައި އެކަކުގެންވާ ގޮތަކަށް ނޫން ކަންތައްތަކެއް ހުދުން އަޅުއްމެނަކީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ބޭނުން ތާއީދުކުރެވޭ ފުރިހަމަ ނަސޭހަތް އެފަދަފަރާތުން ކަންޏެވެސް އިތުރު ޚިޔާލުތަކެއް އެހެން ގޮތަކަށް އެކަށައަޅައިގެން. ދެން، އެންމެ ފުރަތަމަ ނަޝީދު ހުރަހެޅުއްވިގޮތް ބޭނުން އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭނީ. އާދޭ، މިކަން ކޮންމެހެން މިގޮތަށް ކަނޑައެޅުމަށް މިގޮތަށް ތިޔައީ ނަޒާހާތް ވަޒީރާގެ ރައީސް އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ލާފާގެ ވަކިން އެ މިންގަނޑުތަކެއް ކަނޑައެޅޭ ގޮތަށް، އެގޮތަށް އޮތުން އަޅުގަނޑަށް ބޮޑަށް ފެންނަނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

މިފެންވަރުގެ އުމުރުބޮޑި މެންބަރު ފަޒާ މުޙައްމަދު ޖަމީލާ ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް ހަމަ ގޮތަކަށް މި ވަގުތަކީ މިނިސްޓަރީ އަންހެން ބޭފުޅުން ތަމްސީލުކުރާ ހުރިހާ ކުރެވޭނެކަން. ދެން، މިހާރު 61 ވަނަ މާއްދާގައި މި ތިންވަނަ ގޮތުގެ 1 ، 2 އެބައޮތް. ދެން، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ 3 އިތުރުކޮށްފައި އޮތުމަކީ ޖަހަން، ފާބަނޑު އަންހެން މެންބަރުން، ޖާގަ ފާބަނޑުވަނަ އެކަށީ ހުރުމަށް ތަމްސީލުކުރެވޭގޮތަށް އޮންނަން.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ރަސީދާ ރަފީޤް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ، ދެން، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މިސާލަކަށް ފާބަނޑު އަންހެނުންނަށް އިސްތިސްނާއެއް އެދުވަސްވަރު މި ޤައުމު ގޮތުން، ޝަރީފް މިދާނީވާ ކަހަލަ ހުރިހާ ތަމްސީލުކުރައްވައިގެން ވަޑައިގެންނަވާ ކަހަލަ ގޮތަކަށް. ގަބޫލު ދޫ ހުރިހާ ތަރައްޤީ ވަޑައިގަތުން އެއީ ހުއްދަކުރާ

ކަމަށް. ދެން، އެހެންނޫނިއްޔާ [illegible] ނާޒިމު ހުށަހަޅުއްވިގެން މަޖިލީހުގެ ރައީސް މިކަންތައް ނިންމުން.

[illegible]

އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންވެސް ވަރަށް ތާއީދުކުރަމު އިނގޭތޯ ނާޒިމު ހުށަހަޅުއްވާ، [illegible] އަދި [illegible] އެ ތާއީދުކުރެއްވި ނުކުތާއަށް. އެއީ، ސަބަބަކީ، މިސާލަކަށް މަޖިލީހުން [illegible] އެކި [illegible] އެކި ކަންކަމަށް އެކި ހެދުން. އެހެންވީމާ، އެ [illegible] [illegible]، މިސާލަކަށް، ހާލަތުތަކުގެ [illegible] ނާޒިމު [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible]. ދެން، މިސާލަކަށް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންމެވެސް އެހެން ކަހަލަ، އެކަހަލަ [illegible] [illegible] މިހެން. އެހެންވީމާ، މީގައި ހަމައެކަނި [illegible] އެއްގޮތަކަށް އޮޅުމުން އެ އޮންނަ އުނަދޫ [illegible] މިގޮތަށް އޮންނަން ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެނޭ. ދެން، ދެންމެ މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ އެވިދާޅުވިހެން މިސާލަކަށް ދިވެހި އާދަކާދައި އެއްގޮތަކަށް އެގޮތަށް ދޫކޮށްލަންވެއްޖެއްޔާ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މި [illegible] [illegible] އޮންނަންވީ. ވަކި ކަނޑައެޅިފައިވެސް، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ވަރަށް [illegible]، އެހެންވެ. ޝުކުރިއްޔާ.

[illegible]

ދެން، އަޅުގަނޑު ހަމަ [illegible] [illegible]، އިނގޭތޯ. އެކަމަކު، ފޯކަސް [illegible] ކުރިން ހަމަ މިއީ [illegible] ކަންތައްތަކެއް. މިހާރު، ނާޒިމު ހުށަހަޅުއްވާ އަދި ބައެއް [illegible] ތާއީދުކުރެއްވި މަޖިލީހުގެ [illegible] މިންގަނޑު ކަނޑައަޅާނީ މަޖިލީހުގެ [illegible] އާދަކާދައި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަށް. ނޫނީ ދެން، އިދާރީ ކޮމިޓީގެ [illegible] މަތިން މަޖިލީހުގެ ރައީސްއާ، އެކަހަލަ ގޮތަކަށް. އޭރުން [illegible] ދެން [illegible] [illegible]، އިނގޭތޯ. ދެން، އިދާރީ ކޮމިޓީ [illegible] ހަމަ އިދާރީ ކޮމިޓީން އެންމެ ފުރަތަމަ ނިންމާނީ ހެދުން. ހަމަ [illegible] ހަމަ މި [illegible] [illegible] އެއީ. އެކަމަކު ރައީސް އެކަނިވެއްޖެއްޔާ [illegible].

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކުން:

ރައީސް [illegible] ގޮތް އަޅުގަނޑަކަށް އިނގޭ. ނިޒާމީ ނުކުތާ ނަންގަވާފައި ބައެއް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވުން އެކިއެކި ކަންކަމަށް ނުކުރެވޭ ހުރިހާ ކަމަކާ [illegible]. އެހެންވީމާ، ރައީސްއަކަށް [illegible] ނޫން [illegible] ސަލާމަތްވާކަން މިކަމަކުން. އިދާރީ ކޮމިޓީން ނިންމިއަސް ނުކުތާތަށް ސަލާމަތްވާކަން. މަޖިލީހުން މިހާރު މި [illegible] ގޮތް ފާސްކުރީމަ ދެން، [illegible] ވާހަކަ [illegible] އެހެންނަމަވެސް، މިކަމަކަށް އިދާރީ ކޮމިޓީން ނިންމިއަސް އަދި މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަށް ނިންމަން އެއަށްވުރެވެސް ނުބައިވާނެ، ވީއިރު ނޫން މަޖިލިސް ހިނގާކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ 61 ވަނަ މާއްދާ އުވާލަން އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ދަންނަވީ. ދެން، އުވާލަން [illegible] [illegible]. ފާސްނުވީމާ، ދެން، އަޅުގަނޑު [illegible] ގޮތުން މިދެންނެވި [illegible] ބާއްވަން، [illegible] ގޮތަކުން މިދެންނެވި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] މަޖިލީހުގައި [illegible] ފާސްކުރި [illegible] ހަމަ ބޮޑު [illegible] [illegible].

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކުން:

[illegible]، ނަޝީދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުއްވުމުގައި މިއޮންނަނީ ހުށަހެޅުމުގައި މަޖިލީހުގެ ޢާދަކާދައި އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގައި އެބައޮތް ޢާދަކާދަ އިނގޭތޯ. [illegible] ބޭފުޅުން ވާހަކަދެއްކެވުން [illegible] [illegible]. ހަމަ މަޖިލީހުގައި [illegible] މިސާލަކަށް، [illegible] [illegible] އިނގޭތޯ، [illegible] ހަމަ އެބަހުރި އިސްތިސްނާއެއް [illegible] އެހެން ކަހަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޑައިގަންނަވަން. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަށް އެ ހުއްދަދެއްވުން. ދެން، މަޖިލީހުގެ ހިނގުން އުޅުމުގެ ޢާދަކާދައިގެ މަތިން މަޖިލީހުގެ ރައީސާ ނިންމަވާނީ [illegible] އެގޮތަށް ފާސްވެއްޖެ ކަމަށްވާނަމަ ދެން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެއްބަސްވެވޭ. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު އިތުރު ގޮތެއް [illegible] ނުލިބޭނެ. މަޖިލީހުގެ ރައީސް އިޚްތިޔާރު ނިންމަވާނީ، އިނގޭތޯ. ދެން، [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް ނަގައިގެން އެ ވާހަކަ ދެކެވުން އެއްވެސް [illegible] [illegible]. އެއީ، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަށް މި ހަވާލުކުރި އެ އިޚްތިޔާރު، އިނގޭތޯ. ދެން، [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެއްބަސްވުމަށް ނުބުނެވޭނެ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އިތުރު އެއްޗެއް [illegible] މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތީ އޮތް ޢާދަކާދައި

ތަފާތު ގޮތަކަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސް ހުއްދަ ދެއްވައިފިއްޔާ އެވާހަކަ ދެއްކޭނެ. އެކަމަކު، އެގޮތަށް ގެންދަވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ސުވާލުކުރެވޭން ޖާގައެއް ނުހުންނާނެ.

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ
މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާކިރު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ތިންވަނަ ގޮތަށް މިހާރު ހަމައެކަނި އަންހެން ބޭފުޅުންނަށްވެސް ފިރިހެން ބޭފުޅުންނަށްވެސް އެންމެ ހުޅުވުމުގެ ކަންތައް އަންނާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މި މާބަސްޖުވާ ބާރުތަކުގައި ރައީސް ހަވާލުވެވަޑައިގަންނަވާ ކަހަލަ ގޮތަކަށް މި ދެންނެވީ މާބަސްޖުވިދާ ރައީސް ހަވާލުވެވަޑައިގަންނަވަން. އެއީ، ކަންމަތީގެ ކަހަލަ އިސްތިސްނާއެއް އޮންނަން. ހަމައެކަނި އަންހެން ބޭފުޅުންނަށްކަންނޭނގެ ފިރިހެން ބޭފުޅުންނަށްވެސް ފަހަރެއްގައި ބައި ނުޖެހޭނެ ކަހަލަ ވަކިބައެއްވެސް އަޅުވައިދޭން، ނޫނީ އެކަހަލަ ވަކިބައެއް އަޅުވައިދޭ ރައީސަށް ކަންމަތީ ކަހަލަ އިޚުތިޔާރެއް ދީގައި އިސްތިސްނާއެއް ދެވިފައި އޮވެއްޖެއްޔާ މި ތިންވަނަ ގޮތް ރަނގަޅުވާނެކަމަށް ފެންނާނީ އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލީން. ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ވަގުފު)

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ
މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޝިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އުޅުނު ވާހަކަ ބަޔާން ދެންމެ ވިދާޅުވެއްޖެ. އެއީ، އަސްލުގައި މިގޮތް ނިންމާފިކަމަށްވެއްޖެއްޔާމުން ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނަގައިގެން މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ އިސްތިރާޙަތުގަ އެކަމުގެ ނުކުތާން. އަޅުގަނޑުމެން އެ ދުރީ އެ ވެންޏާ. ހަމަގައިމުވެސް، ދާދި ހުސްވެއްޖެއްޔާމުން ދެން، އެއީ މަޖިލީހުގައި އާދަކާދައި އެއްގޮތަށް އެކަން އޮންނަނީ. ދެން، އެކުން އާދަކާދައެއް ބަޔާންކޮށްނުދެވޭނެ. ދެން، އެކަން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެކަން. ދެން، އަޅުގަނޑު އަސްލުގައި ޝައުޤުވެރިކަމެއް މި އެނގޭ އެގޮތަށް އިންތިޚާބުވެއްޖެއްޔާމުން، މައިގަނޑު ހުދުމަތްކަންވަރުވެސް މި ހިންގުންކަން. އެހެންނަމަވެސް، ރާގައި ފުރުސަތުލިބިގެން ރަނގަޅަށް ހިތުރު ހުދުމުއްގެ ވާހަކަކޮށް ފިކުރު ނުކުތާތަކެއްގެން އެގޮތަށް ޖާގައިދޭން ފަހަރެއްގައި ދިރި އެނގެވަކަން މިކަން ނަގާލާ ބޭފުޅުން އެކަށީގެންވާގޮތަކަށް ހިއްސާ

ސްޕެސިފިކް ހުށަހެޅުމެއްގެ ވާހަކަ ނުބުން މަޖިލިހުގެ އޮފިސަރަށް ހިޔާލުގައި މިކަން ނިންމާލެވޭނީ ބަޔަން ވެގެން އެކަހަލަ ގޮތަށް މި ގެންދާއިރު. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު މުޙަންމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ މީގައި ތާއީދުކުރެވޭނީ 3 މި ވަނަގޮތަށް. ދެންމެ ކޮންމެސް ބޭފުޅަކު ވިދާޅުވެއްޖެ ހިނގާތީ، މިގޮތުގައިން އަނެއްކާ ކަނޑައެޅިއްޔާ ލިބޭނެ ވަރަކަށްފަހުން. އެއީ، އެންމެ ސިވިލައިޒޭޝަނުގެ ދިރިއުޅުއްވަން ކަމަށްވަންޏާ އެޑޮޕްޓް ހަމަ އަޅުގަނޑަށް ރަނގަޅު، އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ހިތުން މީގެ އެންމެ މުހިންމު އެއް ނުކުތާއަކަށްވާނީ މަޖިލިހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މާއްދާ ފާސްކުރުމާ ކަހަލަ ޖެހޭވާޖިބެއް ގެންދިޔުން ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ބަލާއިރުގައި ހަމަ މަޖިލިހުގެ ރައީސް މިކަންކުރައްވާގޮތުން ރާއްޖޭ އާދަކާ މަޖިލީހަކަށް ބަދަލުކުރުންތަކެއް ނުހުންނާނެ. ދެން، މަޖިލިހުގެ ރައީސް އެކަންކަމަށް ގެންދާނެގޮތުގައި ބޭރުގޮތުން ބަދަލުކުރައްވާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހުށަހެޅުމާއިބެހޭ ހިސާބުން އެ ނިމުނީމާ، ހުށަހެޅޭ ވަހަކަދައްކާނަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަކަށްވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ފެނޭ ނަސޭހަތު އެ ހުރަސްއެޅުމަކީ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މާބޮޑަށް ގިނަ ގޮންޖެހުން އަދި ވަރިވަރިން ޒިޔާރަތްތަކުގެ އެކަމަށް ވަކި އެއްޗެއް ވިދާޅުވާ ބޭފުޅުންވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ވިދާޅުވެފައި ވޯޓެއް ނަންގަވާފައިނަމަވެސް ނިންމާލަން. މިހާރު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ފުރަތަމަކަމަކަށް އެއަށް އެސިސްޓަމުގައި ދަރަޖައެއްގައި ކުޑަކަން އެބަހުރީމާ ގޮތް ވާން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ފެނޭ އަދި އެހެންބަދަލުކުރުމުގެ ޒިޔާރަތްތަކުގެ ކުރިއެރުމާއި، ފުރުޞަތުތަކާއި ގޮތެއް ނިންމަން. ޝުކުރިއްޔާ.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ސުލައިމާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޖަޒީރާގައި މި މާއްދާ މިގޮތަށް އަންނަންޖެހުނު ހަމަ މި ދީނީ ހިޔާލެއްގެ ހުރިހާ ވަރުގަދަ އިނގޭތޯ، އެއީ އަދުރައިގެ، ވަރުގަދަން. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިހެން ޤައުމުން އަޅުގަނޑުމެން ނިޒާމުން ނުކުތުން، އެކަން ނުހިނގާނަމަ. ދެން، އަސްލުގާ ވަކި ހުރުމުގެ ނުހިނގާނަމަ. އެހެންވީމާ، އެއްބަޔަކު ބަލައިލާން ދާން ހުންނަ ޖެހޭ އެބަޖެހޭ، ދެންމެ ބަޔާން އިވިދާޅުވިން. އެހެންވީމާ، އެ ވިދާޅުވިން ޤާނޫނީގޮތުންކަން

ގެންދިއުން އެއީ މުހިންމުކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެއީ ރައްޔިތުންގެ މި ގޮތަށް ބާއްވަން ފެންނަ ސަބަބަކީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިހާރު ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން އެގޮތަށް އެބަތާއީދުކުރައްވަމުން ގެންދާތީ. ދެން، އަޅުގަނޑުގެ ހަމައެކަނި ޝުކުރުއަދާ މިއީ އަޅުގަނޑު އަމިއްލައަކަށްނޫން، އިނގޭތޯ. މަޖިލީހުގެ ރައީސަކަށް ހުންނަ މިހަކަށް ތަންކޮޅެއް ހިފާހަން އޮޅުމަށްޓަކައި އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިންނޫން އޮޅުން، ހަމަ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ރަނގަޅު، އިނގޭތޯ.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު ހްމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި އިތުރުބަދަލު ގެންނަވައިފިއްޔާ އެއްބަހެއް ނުވާނެ، އިނގޭތޯ. މިހާރު ހަމަ މިއަދު މި ބަހުސް ދާން ކުރިއަށް. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ރައީސް ހަމަ ހިތްވަރުކުރައްވާފައި މި ބިންގާ ނަންގަވާފައިވާ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުރުން)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، ކޮންމެސްގޮތަކަށް ދެން ނިންމަމާތޯ އަޅުގަނޑުމެން ދެއްތޯ، މި މާއްދާ ގެންދެވޭތޯ ބަލަން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެސްގޮތަކަށް.

ނިލަންދޫއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަބްދުލް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާރު ނާޝިދު ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތްގޮތަށް އެއްވެސް ކަހަލަ ސިޔާސީ ރިޖިސްޓަރުކޮށް ބޭފުޅުން އޮތޯ އައްސަވާރުތަކުނީތޯ. އާދެ އަދި ސިޔާސީގޮތުން މިކަމާ ހަމަ އިދިކޮޅު ހައްދަވާ ބޭފުޅަކު، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި މާއްދާ ނިންމަވަން ވަރަށްގިނަ ބޭފުޅުން ބޭނުންފުޅުވާނެން. އެހެންވީމާ، ސިޔާސީ ރިޖިސްޓަރުކޮށް އޮތް ބޭފުޅުން ކޮމިޓީ ސަރުކާރުން ރަނގަޅުވާނެހެން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެންމެ ހަމްޒާ އެ ވިދާޅުވިގޮތަށް މިހާރު ނާޝިދު އެ ހުށަހަޅުއްވާ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ކަނޑައެޅިގެން ދެކޮޅަށްދަލާ ބޭފުޅުން އިންނަވާކަމަށްވަންޏާ އެ ސަބަބުތާއި އެކީ

ވިދާޅުވެދެއްވިއްޔާ ވަރަށްފެށް ބަހުސްކުރެވޭ، އިނގޭތޯ. އާދެ، މިހާރު 3 ބާބުގެން އަޅުގަނޑު އެބަ.. ފުރަތަމަ ޝަރީފަށް އަރުވަނީ.

އައްޑޫ އަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަން:

އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނުގެ އެޖެންޑާ ހައިޖެކްކުރުވިގެންނުވާނެ ހަމަ އެއްވެސްބަޔަކަށް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އާދަކާދަތަކާއި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާ މިއީ މުޖުތަމަޢަށް ފޯރާ ހުރުމަތާ، 61 ވަނަ މާއްދާގައި މިހެންއޮތުމުން ހަމަ ބަހުސްކުރެވޭ. އަދި، ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަކީވެސް އިސްލާމީ މުޖުތަމަޢެއްކަމުގައި އިސްލާމީ އާދަކާދަތަކުގެ މަތިން މި ތިބެނީ. ތިބޭއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މުޖުތަމަޢުގައި މިހެން އެއީ ޖިންސީ ގުޅުމެއްކަމަށް ޤަބޫލުކޮށްފައި މިހާ ގިނަ ޖާގަވަންދެން މިބާ ހުރިހާކަމެއްގައި ބާރުގަދަކޮށްގެން މިއަދު ފެނުނު ހަމަޔަށް މިހާރުވެސް ވާހަކަދައްކައިފިއަކަސް އެވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ނުނިންމާނެ ޤަބޫލުކުރާކަށެއް. އެހެންވީމާ، މި ކަންކަމުގެ މަސައްކަތް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ކަމެއް، ހުރިން ހުރި ޔަގީންކުރަންވާނެ. 61 ވަނަ މާއްދާގައި މިއޮތްގޮތަށް މަޖިލީހުން ވޯޓު ނުދެއްވުމަށްޓަކައި ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މިކަމުގައި ނުކުރެވޭނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙިއްޒު ވާހަކަދައްކަވަން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ބަހުސް ކަނޑައަޅުއްވާގޮތަކަށް އޮތުން ބަހުސްކުރެވިފައިވާކަމަށް ފެނޭ. އެއިރުން ޤާނޫނުގެ މެންބަރުންގެވެސް ކޮންމެވެސް ބައިވެރިވުމެއް އާދައި އިންސާނުކަމުން އަމުދުން ތަންކޮޅެއް ޑިބޭޓުކުރެވޭ ގޮތަކަށްވުރެ ކަންނޭނގެ. އެއީ، އެހެން ކަންތައްތަކުގައިވެސް ހަމައެކަނި ބަހުސް ގިނަކަމެއް ނިންމާގޮތަށް ޤާނޫނުން ޑިބޭޓުކުރެވޭގޮތަކަށް ނޫން. އެހެންވީމާ، މިކަމުގައިވެސް އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ނޫނީ ވަގުތުގެ މަތިން ބަހުސް ކުރުމަށް ގަވާއިދުގައި ގޮތެއްކަން ބޭއްވުން ބަހުސްކުރުވާނެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. ދެން، ވަރަށް ކަންބޮޑުވާ ކަމަކަށްވަނީ، އެހެންނޫނިއްޔާ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ، އިދާރީ ކޮމިޓީއަށް ހޯދާ ބާބުތަކުގެ ވިސްނުންތެރި ހުންނަގޮތަކާއި ފޮތްތަކައި ވަރަށް ބޮޑަށް ވިސްނަވަންޖެހޭނެ، އެހެންނަމަވެސް. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ގެންގުޅެފައި ހުރި މިންގަނޑަށް ބަލާއިރުގައި އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ގެންދާގޮތަކަށް ބޭއްވުން ބަހުސްކުރުވާނީ.

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު ފުބްނާ މުޙަންމަދު
ޒާހިރު ޙުސައިން
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑެން އަދިވެސް ހަމަ ޤަބޫލުކުރެވިފައި މި 3 ވަނަގޮތް ރަނގަޅުކަމަށް. ދެން، ގިނަ މެންބަރުންނަން ފުރިހަމައިގެންނެވާކަމަށްވާނަމަ މި އިސްތިސްނާ ވާ ޙާލަތު އެއީ، ހަމައެކަނި އަންހެން ބޭފުޅުން މާބަނޑުވެ ފިއްލަވާ ޙާލަތްތަކަށްކަމަށް. އެ ޙާލަތު އެކަނި ހަމަ ޤަބޫލުކުރެވޭ ޙާލަތެއްކަމުން އަންހެން ބޭފުޅުންނަށް ދެއްވުން. ދެން، ފިރިހެން ބޭފުޅުންނަށް އިސްތިސްނާވާން ޙާލަތެއް ނާންނާނެ. އެއީ ، އެބޭފުޅުން ހިތްހަމަކުރައްވާން މާކުރިން. އެހެންވީމާ، ދެން، އެކަހަލަ ބާރެއް ދޫކޮށްލައިގެން ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް ހަމަ ޝަރުޢީގޮތުން އޮންނަން އަޅުގަނޑެން ފެންނަނީ.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ
މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަފީޤް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑެން ހީވަނީ މި ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސްކުރާއިރު މަޖިލީހުގައި މި މާއްދާއި ބެހޭގޮތުން ބަހުސްކުރުމުން ކަންކަމުގެ މައްޗަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ ފަރާތަކުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެހެން. ދެން، މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުގައި ބަހުސްކުރުމުގެއިރު ވަކިވަކިކޮށް ދެ ކަމެއް. އެއްކަމަކީ، ހުށަހެޅުމުގެ މިންގަނޑެއް އޮންނައިރު އެ މިންގަނޑު ވާންޖެހޭނީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ޖެހޭ ހުކުމްކަމަށް. ދެވަނަކަމަކީ އެއީ ޝަރީޢަތު ހުކުމުކަން ވާންޖެހޭނީ. އެ ދެކަންތައް ވަކިކަމެއް މި މާއްދާއަށް އިތުރުކުރުމުގައި ވިސްނާލައި ހަރުދަނާކުރަންޖެހޭކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު ޢަދުނާން ޙަލީމް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުވެސް އެއްކޮށް ދަންނަވާލާ މިއީ ހުކުމުގެ މައްސަލަ މުޅިން ހަމައެކަން އެޅުއްވުމަކަން ބަލައިގެން. އެއީ، ހަމައެކަނިންވެސް މިތާގެ ބަހުސްގައި އައްޔަރުގެ ވާހަކައެއް އެހާވަރަކަށް ނުފެއްދޭތޯ. ހަމައެކަނި ހުކުމުގެ ވާހަކަ މި ދެކެވުނީ. ދެން، މަޖިލީހުގެ އާދައިގެ ވާހަކަދެއްކުމުގައި، ހަމަ އެބަޙުސްތަކުގެ އެއީ ފިރިހެން ބޭފުޅުން ގަމާއި ޖީ ދާ އަދި އަންހެން ބޭފުޅުން ފުރުސަތު ހުކުމުގަ ޝީއްބާވީ. ދެން، ފުރުސަތު ހުށަހެޅިފައިވާ ބޭފުޅުންނަށް ވިސްނުންތަކާ ގުޅޭ އިންސާފުވެރިކަން، އެ ބަދަލު އިންސާފުވެރި އެ އަދާލަތު ހުކުމުގެ ކަންތައްތައް މިގެ ކުރިއަށްގެން ބޭނުންކުރެވިދާނެ ނުކުރައި ދެއްގައި. އެއީ، ފުރުސަތު ހުށަހެޅިފައިވާ ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން ދެކެވޭތީ ވަކިވަކިން ސަލާމަތް އަނބިމާފުށް ކުރިގައި ވީ ހުކުމްފުށް ތަޢާރަފުކުރުމެއްގެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑެން ހީވަނީ އެއީ ބަހުސްކުރަން ދަންނަވާލަމުގެ ކުރުއްޖޭނުގެ. ދެން، ނަޝީދުގެ ހިމާޔަތްވެފައި ހަމަ

މި ވާހަކަ. މިގެ ތަފާތަކީ ކަނޑައެޅިގެން ލިޔުއްވައިދިނުމުން. ދެން، ލިޔުމުގައި އޮތުން އެއީ މި ބަހުސް ދިޔަގޮތުން ބޭނުންތެރިކަމެއްކަމުން އަޅުގަނޑަށްވެސް ޤަބޫލުކުރެވޭ. ދެން، (ނ) ގެ އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި ވާހަކަދެއްކެވިއިރު ލިޔުމުގައި އޮތީ 2 [illegible] [illegible] (ނ) ހަމަ އެ އޮތްގޮތަށް ބާއްވަން. އާދެ، މިހާރު މިއޮތް މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަތަކަށް [illegible] [illegible] ފެންނަގޮތަށް ހުންނަ ގެދޮރުތަކުގެ އެއީ މިހާރު އެންމެ ކަމުދާ ގެދޮރުތައް. އެހެންވީމާ، އާދެ [illegible] ސަރުކާރުގެ ނުރަސްމީ [illegible] ބޭނުންކުރާ ހުރުމުގެ ވާހަކަ އެބަހުރި. އަންހެނުންނަކީ އެބައި [illegible] އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ. ސުވާލުއުފެދޭ.

ނިލަންދޫއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ
މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޝިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު އަނެއްކާވެސް ހަމަ [illegible] ވާހަކަތަކަށް. ހަމައެކަނި އަނގައިން [illegible]، އަޅުގަނޑު މިގޮތަށް އެއްބަސް ނުވެވިގެން މިއުޅެނީ. އަނެއްކާ [illegible] ހަމައެކަނި [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible]. ދިވެހިން [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ހަމަ އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު
އިބްރާހީމް ޝަރީފް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ވާހަކަދެއްކެވުނީމާ ދެން އެހެން ބޭފުޅުން ފުރުސަތު ލިބޭތީ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން. މިގައި ހަމަ 3 ވަނަ ގޮތް ވަރަށް ރަނގަޅު. އިސްލާމީ އާދަކާދަތަކަށް ފެތޭ ގޮތުގައިކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. މިހާރު މިއޮތީ ބަޔާނާއި [illegible]. [illegible] ކުރީ ޒަމާނުގައި [illegible] މިހާރުވެސް އިސްލާމީ ކުރީ ގައުމުތަކުގައިވެސް [illegible] ބަޔާނާއި [illegible] އޮވޭ. އެހެންވީމާ، އެއީ ހުސް [illegible] މީހުން [illegible] ބަލާލާނަމަ. ދެން، [illegible] މިއީ ހަމަ އިސްލާމީ އާދަކާދައަށް ފެތޭ އެއްޗެއް. އެއީ، އެހެންނަމަވެސް، އިސްލާމީ [illegible] މި [illegible] ހުރުން [illegible] ގައުމަކީ ދިވެހިރާއްޖެ އެކަނިކަމުގައިވިޔަސް އިސްލާމީ އުސޫލަށް ފެތޭ ހުރުމުކަމުގައި އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ. ދެން، އެހެންނަމަވެސް [illegible] ދެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] ހުރިހާ އަންހެނުން މިއީ ގާޒީންނަކަށް ނިންމަން ދެން ޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް. އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ހަމަ މި

މިގޮތުން ފެތޭކަމަށް. އެހެންވީމާ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުއްލިއަކަށް އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ވަރަށް ބޮޑު [illegible]، [illegible] ރާއްޖޭގެ [illegible] ނަގައިގެން މި ރާއްޖޭގައި ތިބި 1/2 އަންހެނުން މިއީ [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، އެހެން [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އިސްލާމީ މުޖުތަމަޢުގައި އިސްލާމީ [illegible] [illegible] ހެދުމަކަމަށް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާފަދަ މި ފާސްކުރި ހެދުން އަޅުގަނޑުމެން މި ތާއީދު މި ކުރެވޭނީ. އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އެއްގޮތަކަށްވެސް އިސްލާމީ އުސޫލަކަށް ނުފެތޭ ހެދުމެއް އޮންނަކަން. އަޅުގަނޑުމެން ފިރިހެނުންވެސް [illegible] އަންނަކަން. ދެން، [illegible] މިހެންވެސް [illegible] މި [illegible] ބައިވެސް. އެހެންވީމާ، އެ ނުކުތާ އަޅުގަނޑުގެ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ [illegible] ދިވެހި އިސްލާމީ މުޖުތަމަޢުގައި ހަމަ އާންމު [illegible] [illegible] އާދަކާދައިގެ [illegible] ގަމީހާއި ބައި [illegible] [illegible] އަދި، އަންހެނުން ފާސްކުރި ހެދުންވެސް [illegible]. މި ނުކުތާ [illegible] އަޅުގަނޑުގެ ބޭނުންވީ މިފަދަ ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ. ދެން، އިސްލާމީ [illegible] އޮންނަ ހެދުންތަކުގެތެރޭގައި ޖީންސްއާއި ކުރުތާއި މި ބައިބައި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ދެން [illegible] މިފަދަ [illegible]. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މަޖިލީހަށްވެސް [illegible] ހުރިހާ ބަޔަކުންވެސް. ޝުކުރިއްޔާ.

ފާދިއްޕޮޅު މެންބަރު ޢަބްދުﷲ
ޝަހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންވެސް 61 ވަނަ މާއްދާއަށް ކުޑަ އިޞްލާޙެއް ހުށަހަޅާނަން. މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވާންވާނީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ފެތޭ އަދި ސަރުކާރުގެ އޮފީސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހެދުން [illegible] [illegible] މިންގަނޑެއް [illegible]. (ނ)، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުން ހެދުންއެޅުމުގެ [illegible] އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ފެތޭ އަދި ސަރުކާރުގެ [illegible] [illegible] ހެދުން [illegible] އޮންނަ މިންގަނޑެއް. މިކަހަލަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމުން.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހަސަން
ޢަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑުގެ [illegible] ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި [illegible] ނިންމަންވެއްޖެ [illegible]. މާ ވަގުތު ދިގުވެގެން މިދަނީ [illegible] [illegible]. ކުރި

ރޫލްސް ހަމަ މިކަމައިގެން. އެހެންވީމާ، މި ކޮންވެސް އެއްޗަކަށް އަދުލުއިންސާފުން ނިންމާލުން އެވާހަކަ ރައީސަށް ދަންނަވަން.

ރައީސަށް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ހަމަ ނިންމާލުން އަދުލުއިންސާފުން ބޭނުންވަނީ، އިނގޭތޯ. ނިންމާލުމުގައި އެކަމަކު، މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ގާނޫނުތަކަށް ދެއްތޯ. އަދުލުއިންސާފުން ހިނގާނީ ގާނޫނުގެދަށުން. ދެން، މިހާރު ނުކުތާއަކަށް މިވަނީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ފެތޭ، ބަލަން ނިކަން ފަސޭހަ، އިނގޭތޯ. ދެން، ޕްރެކްޓިކަލީ އަންނަން ގަވާއިދު ދެން މައްސަލަތަކެއްނުވި، އިނގޭތޯ. އެއީ، އަސްއުލާ އަދުލުއިންސާފުން ހަމަ އެ ހުކުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި އެކަނި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ ވާހަކަ.. އެހެންނޫންތޯ. ވާހަކަދެއްކުމުގައި މި އިސްލާމީ ހަމަތަކާ ނުވަތަ އެކަނި އަންނަނިވި މެންދުރުނަމާދުކޮޅުގެންނު، އެހެނަސް، އެކަކަށް އެއްޗެއް ނޫން އައިސްތަރި. އެހެންވީމާ، އަދުލުއިންސާފުނަށް އިސްލާމުން. އިސްލާމީ ހުކުމް އަކަމެއްގެން އަންނާނި. އެހެންވީމާ، ދެން މި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާ ބޭފުޅުން އަދި ކޮންމެކަމަކަށް އެވާހަކަފުޅު ރަށްރަށުގައި ކަނޑައި، އެގޮތަށް، އެހެންނޫންތޯ. ދެން، އެކަށީގެންވާ ހުދޫދުގައި އަތުވެއްޖެއްޔާ އަދުލުއިންސާފުންނަށްވެސް ހަމަ އެކަން ހުއްޓުވިދާނެ. ދެން، ދަންނަވާލަން މިއުޅޭ ސަރުކާރުގެ އޮފީސްތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ވާހަކަ އޮތުމަށް މަޖިލީހަށް ފުރަތަމަވެސް ޤަރާރެއް މިއުޅޭ. އެހެންވީމާ، އެ އިބްތިދާއީން އަދުން ގެސްޓުން ދެން ހަމަ އަންނާކަށްވެސް ހަމަ މައްސަލަތަކަށް ވަނީ، އަދުލުއިންސާފަށް ހިފަނީ. ދެން، އެހެންވީމާ، މިކަމު ދެން އަދުލުއިންސާ މުސްތަޤިއްލު އިސްލާމީ ދިރި އުޅުމެއްގެ ތެރެއިން. އެހެންވީމާ، ނިންމަވަން ހަމަ ހުރިހާ ބޭނުންވާ ވަނީ އަދުލުއިންސާފުގެ ތަރުތީބުން އޮތުން.

ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރު
މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. މި މަޖިލީހަށް ނުކުތީ މިދެ ވާހަކަ ދެއްވުމުންނާއި އަދުލުއިންސާފުގެ މިކަމާ ވަރަށް ވިސްނައިދިން، އިނގޭތޯ. ދެން، މެންބަރުން މި ދައްކަވާ ވާހަކަފުޅުތަކުންވެސް އަދުލުއިންސާފު މިންނަށް ހަމަ ވަރަށް ސާފުކޮށްދިނީމުން. ދެން، މިގޮތުގައި އެއްބަސްވުންތަކުން ނާޅާ ފިޔަވަޅު ބެލުމުގެ ވާހަކަތައް، އިނގޭތޯ. މެންބަރުން މި ދައްކަވާ ވާހަކަފުޅުތަކައިވެސް. އެހެންވީމާ، އަދުލުއިންސާފު ހިފަހައްޓަން މި ފިޔަވަޅު ބެލުން މިއަދުވެސް މި އަދުލާ ހުރުމުގައި ނިޔާކުރުން މަސައްކަތް، އިނގޭތޯ. އޭގައި ހަމަ އެބަ

ޤަބޫލުކުރެއްވޭހެން. އެހެންވީމާ، ދެން މިދެންނެވި، އަންހެން ބޭފުޅުންގެ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންވެސް މި ވާހަކަދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މަޖިލީހުގެ މިހާރު ހިމެނިވަޑައިގެންނަވާ އަންހެން ބޭފުޅުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible]. އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ޝުކުރިއްޔާ.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު
އަޙްމަދު ސުލައިމާން
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށްވެސް ވަރަށް ތާއީދުކުރާ [illegible] ބ. އަތޮޅު ބޭފުޅާ އެވިދާޅުވިން. މިގައި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް [illegible] މަޖިލީހުގެ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] ގެންދަން. އެހެން ނަމަވެސް [illegible] އެވިދާޅުވި ގޮތަށް މަޖިލީހުގެ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މިގައި [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] އުސޫލުތަކާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible]. ޝުކުރިއްޔާ.

މާޅޮސްމަޑުލު މެންބަރު ޝާހީން
ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑުވެސް އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން. އެންމެ ފުރަތަމަ [illegible] އެ ވިދާޅުވިހެން މި އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން އެކަން ކުރާނެގޮތް [illegible] އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އެގޮތަށް ތާއީދުކުރަން. ދެން އަޅުގަނޑު ކުރިންވެސް ދަންނަވާލިހެން އެއީ [illegible] އެ ވިދާޅުވި ގޮތަށް އެބައި ހިމަނައިގެން. ދެން ދެންމެ ސުލައިމާނުވެސް އެ ވިދާޅުވި [illegible] ވަކި ގޮތަކަށް [illegible] އަލުން [illegible] [illegible] ގޮސްގެން [illegible] [illegible]

ބަހުސް އެބައުޅޭ. އެއްވަރުކަމުގެ ބަހުސަކީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ދުނިޔަކުން ނުފެތޭ، އެހެންވީމާ، މި ކުރާ ގޮތަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަކަށް ޤާނޫނުތަކަށް ތިމަންނަމެންނަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ވާހަކަދައްކާފާ ބުނުން އުޅުއްވަން. އަނެއްކާވެސް ފަހަރަކުގައި ބައެއް އަސްލުން ބުނުން ވާހަކަދައްކާފައި ވަރި ގޮތަކަށް ވަރި ހުރުމުގެ އަމަނާ ގޮތަށް އެހެން ކަނޑައަޅައިގެން ދިޔަ ބާރުތަކުން ދަނޑިވަޅެއް ދިމާވެދާނެ ނުވަތަ އެ ގޮތުގެމަތިން ޕާލަމެންޓް އެގޮތަށް ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، ވާހަކަ ފަހުން ބަހުސްކުރުމަށް ނުވަތަ ވިސްނާ ފަސޭހަކަން މިކަންކަމުގައި އާދަޔާހިލާފު ގެއްލުވާލަން ބަދަލުކުރުމަށް ކަމަކު ގޮތަކަށް އިދާރީ ކޮމިޓީންވެސް މަޝްވަރާ ދިނުން އަދާކުރުމަށް ގޮތަކަށް އޮތުން ކަންކަންތަކާ ރަނގަޅުކޮށްދިނުމުގެ މި ފާސްކުރުން ދިއުން އަދަބުތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިތް އޮޅުވާލުމެއް، އެހެންވީމާ، އެވަގުތު ދަންނަވާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝްދާ
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް، އަޅުގަނޑު ހިތުން ތާއީދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ކުރިއަށް ގެންގޮސް ދެން، މިއަދު އަނެއްކާވެސް ހުށަހެޅުއްވާ އިސްލާމީ އާއި އިދާރީ ކޮމިޓީ އަޅުގަނޑުމެން ހިމެނޭ ވަރަށް ދިން ބާރުތައް ދޮޅުކުރުމާ ގޮތަށްހުރި އާއި ކަނޑައެޅިގެން މި ހިޔާލުގައި ދޮކޮޅު ބުނުމަކީ ކަމެއް ހިޔާލުފުޅުތަކުން ފާސްވި. އެހެން ބޭނުންކޮށް ކަނޑައެޅިގެން ސިޔާސީ އިދާރާގެ ވާހަކަތައް ވިދާޅުވި ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ހިމެނޭ މިއީ ކޮމިޓީގެ ވަރަށް ގިނަ ބާރުދޫކުރަން ކާ ދައުލަތުން ގޮތުގެ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރާ. އެހެންވީމާ، އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާއާއެކު ނަސޭހަތް އަޅުގަނޑުމެން ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެނައުމަށް ނިންމަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިހާރު ކުރިޔަށް އިބްރާހީމް ކޮންމެއިރެން ނާޒިމް އަ ހުށަހެޅުއްވާ ގޮތުގައި މި ފިކުރު، މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި، ކޮމިޓީތަކުގެ ޖަލްސާތަކަށް ހާޒިރުވުމުގައި މެންބަރުން ހުރުން އުޅުމުގެ މިންގަނޑު ކަނޑައެޅުމުގައި އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ލަފާދޭއިރު މަޖިލީހުގެ އަދާކުރައްވާއިރު އެއްބަސްވާ ގޮތުގެ މަތިން މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ހަރަކާތްތެރިވާ އެއީ ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ވިދާޅުވި. ދެ ފަހަރަށް އަންނާނީ އެ ހެދުން އެކުން އުޅެން ކަނޑާލަން މަޖިލީހުގެ

އާދަކާދައި އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން މަޖިލީހުގެ ކުރުން އެދުމުގެ އެވެސް ފެށިގެން. މައްސަލައެއް ނެތް ހަމަ އެހެންނަމަވެސް އިނގޭތޯ ހަމަ ހުރުން އެހެން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ބްރޯޑްކާސްޓްކޮށްދެއްވައި މިވެސް ބައްލަވާފައި ފޮނުވާލަން އިނގޭތޯ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަދުނާން ހަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ވަގުތުކޮޅަކަށް އެދުނީ ދަންނަ ޝާހިން ވާހަކަދައްކަވަން ދިރާއިރު އާދަކާދަ ބަދަލުވާ ކަހަލަ ވާހަކަފުޅެއް ދެއްކެވީމަ އެކަމަށް ހަމަ ހިތަހަމަޖެހިގެން. އެއީ އެހެންކަމަކުންނާ، މިހާރުވެސް އޮތްގޮތުން އެންނާނީ އަޅުގަނޑުމެން ހުރިން ކޮންމެގޮތަކުންވެސް އަންހެން ބޭފުޅުންނަށް ފިރިހެން ބޭފުޅުންނަށް ތަފާތު މުޖުތަމަޢުގައި ތަފާތު ހުރުން ދުރުކުރަމުންދާތީ. ވަން އެގޮތަށް ދުރުކުރަމުންދާތީ ބޭނުންތެރި ވަޒީފާތަކުގައި ބޭފުޅުން އ ތަފާތުކުރަމުންދާތީ ވަޒީފާތަކުގައިވެސް. އެއީ މިހާރުވެސް އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ހުރި ބައެއް ކަންތައްތަކުގައި އަންހެން ބޭފުޅުންވެސް އަދާކުރައްވާ ޒިންމާ ކުރުމުގައި ދުރުކުރަމުންދާތީ އ ހުރުން ދުރުކުރަމުން ބޭފުޅުންނަށް އ ވަޒީފާތަކުގައި ބެލެވިފައި ވަޒީފާތަކުގައިވެސް އ ބޭފުޅުން މިހާރުވެސް އޮތް އެކަންތައްތައް. އެހެންވީމަ، މިގޮތުން ފާސްކުރި ހުރުން އޮފީސް ބެލުން ވަޒީފާތަކުގައިވެސް ބެލެވި ވަޒީފާތަކުގައިވެސް ވަޒީފާތަކުގައިވެސް ބެލެވި ވަޒީފާތަކުގައިވެސް. އަޅުގަނޑު މިހާރު ޤާނޫނުއަސާސީ ޝާހިން އިސްލާހު ގޮތުން ހަމަ ކަނޑައެޅިފައިން ވަކި ހުރުމުގެ ދިރުވައި އެންމެހާ ކަމުން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގައި މި މާއްދާގެ 1 އަކަށް ދުވަހަކުން މެންބަރުންނާ މިހާރު އާދަކާދައާ ހަމަވުމަށް އެންމެހާ. އެހެންވީމަ، ޒާތީ އާދަކާދައިން އ ބަދަލުވިޔަސް ވަކިން ނަތީޖާތަކަށް މަސައްކަތްކުރަން މިކަންވެސް ހިނގައިދާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

ގާޮސްވަދުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޝާހިން ހަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން ނޫނީ އަޅުގަނޑު އަށް ކަނޑައެޅުން ނުލިބޭކަން ނޫނީ މި ޤާނޫނުއަސާސީ އަދާކުރުމުގައި ބޭނުންގައި އަންހެން ބޭފުޅުން ގަތުމާއި ހުރި ހުރުމުގެ ތަކެއް. ބައެއް ބޭފުޅުން ފާސްކުރުމުގައި ހުރުން ގަތުމާ އަންހެނުންގެ ބޭފުޅުން އެއްވެސް ކަހަލަ ނިޔަތަށް ހިސާބުން ހުރުން ތަރައްގީކުރުމަށްޓަކައިވެސް

ވަޑައިގެންނަވާ. އެހެންވީމަ، އެ އާދަކާދަ މިހާރު އޮތީ ހަމައެކަނި ފޮސްކުރި ހުރުން އެކަންޏެއް ނޫން ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމަ، އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ އާދަކާދައަށް އެހެން އަންނަ ބަދަލުތަކަށްވުރެ ތަންދޮރުވާނެއޭ އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ލަފާގެ މަތިން ތަންކޮޅެއް ފުޅާކުރަސްބަލާ ގޮތަކަށް އެކަން ކުރެވޭނެ ގޮތެއް އޮތިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު
އަޙްމަދު ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު އެއްޗެއް ނުދަންނަވާ މިހިސާ ދައްކާވާހަކައަށް އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވާތީކީ އެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު ޖީބީޖީގައި ހަމަ ބައިވެރިވާން ބޭނުންވަނީ. އެއީ މިހާރު މިތާނގައި މި އެންމެ ރަނގަޅުކޮށް ހިޔާލުފުޅު ކުރެއްވި ބޭފުޅުންނެއް މި ޖަލްސާގައި ހިމެނިވަޑައެއް ނުގަނެ. މި ޤަވާޢިދުގައި ދިރާސާ ދެންނެވި ކަނޑައެޅިއްޖެ. އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑުމެން 25 މެންބަރުން މި ފާސްކުރީ. ފާސްކުރީމަ ދެން އެއްޗެހި ގޮވާލި އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްޗެހި ގޮވާން އެބަ ތިއްބަވައިގެން 25 މެންބަރުން ނިންމި އެއްޗެއްސެއް ބަދަލުކޮށްގެން ނުވާނެ ނޫނޭ ކިޔާފައި. ދެން އެވެސް ތަރައްގަދުވުރުގަން ކުރެވޭނެ އަޅެއް ނޫން، ކޮންމެ ދުވަހަކު އެބަޔާނުން ވިދާޅުވާ އަޅުގަނޑުމެން އެއްޗެއް ދަންނަވައިގެންނެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން ރަނގަޅު ގޮތަކަށް މި ނިންމަވަނީ. ވީމަ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާރު ކޮންމެވެސް ގޮތެއް ނިންމަވަން އެބަޖެހޭނެ. ކުރިއަށް ނިންމާ ގޮތަށް އެއްބަސްވެ ވަޑައިގެންނަވާ ކަމަށްވަންޏާ އަދި ކޮންމެވެސް ބާރުލާ މިއަދު ވިދާޅުވިގޮތަށް ޗެކްކުރި މައިދާނަށް ގެނެސް އެއްވެގެން ތިބެގެން ނަމަވެސް އެމީހުންނާއި ވާހަކަދައްކައިގެން ރޭއި ދުވާލު ތިބެގެން ގޮތެއް ނިންމަވަން އެބަޖެހޭ މިއަދު ކުރިއްޔާތޯ މި އެންމެންނާއި ވިދާޅުވިއްޔާ ނޫނޭ ދަންވަރު ބަހައިގެން ތިބެގެންވިޔަސް، މިހާރު އެ ދަންވަރު ބަހައިގެން ތިބެގެން ނަމަވެސް ގޮތެއް ނިންމަވަން އެބަޖެހޭ، ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކުވެރި އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިޔާލު އެއީ ކޮންމެ ފަރާތަކުންވެސް މިކަމަށް މި ރިޔާސަތުން އެކަމަކު އެބޭފުޅު މިތާކު ނުއިންނަވާ، ހަމަ މިހެން ބާއިރަކު އެންމެ ރަނގަޅުކޮށް ހިޔާލު ގެންގުޅުއްވާ ބޭފުޅުން އަނެއްކާވެސް ބިސްމި ވިދާޅުވެ ފެއްޓެވުން ވާހަކަ. ދެންހަމަ މީގެ ނިމުމެއް ނޯންނާނެ. ދެން އަނެއްކާ ފޮނުއްވީމަ، އަންނާނީ މިކަމަށް ދެން މިއަދު ކޮންމެވެސް ގޮތެއް ހަދަން އެބަޖެހޭ ކަންނޭނގެ. އަނެއްކާ ބައެއް ރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބައެއް މާއްދާތަކާއި ބެހޭގޮތުން ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެބަ ވާހަކަދެކެވޭ، ހަމަ ގޮތްގޮތަކަށް

ދެންމެ ނިމިދާނެހެން ހިލޭ އެކަމަކު މަޖިލީހަށް ދާއިރާތަށް މިދަނީ ހަމަ ހުށަހެޅުމުން. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިއީ ގޮތުގައި ކޯޑިނޭޝަނެއް ކަމަށްވާތީ ގެނައުމުގެ ކޮމިޓީން ހިތަށް ފަހަރުގެ ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް އަންނާނީ މިންވަރު، ހަމަކުރުވަރު، ވަސްވަރު ދެން ކޮންމެވެސް ނިމުމެއް އަންނަންޖެހޭ ކަންތައްތަކުގެ އެވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ދެން ކޮންމެކަމަކަށް ވާސިލުވަމުން އަޅުގަނޑުގެ މަޖިލިސްފަށް ނުކުމެ އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެން ޖަހާ އިރުގެ މަޖިލިސްފަށައިގަތުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ގޮތަކަށް. އަދި މަޖިލީހުގެ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތީގައި ވަކިވަކިން ދަނޑިވަޅާއި ޖަލްސާ ފަށަން މި ހަމަތަކަށް އަދި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތީ މިއޮތީ 2 ވަނަ ގަޑިއަށް މިއަދު އަދި 20 ވަނަ ގަޑިއަށް އަންނަ ހަފުތާ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުނު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން ނިންމާފައި އޮތް ދުވަހަކީ އެ ކިޔާފައިވާ ގަވާއިދުތަކުގެ ހިސާބު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަޑި އެބަހުރި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް މިހާރު އަދި އަޅުގަނޑުމެން ހިނގަމުންދާ ގޮތަށް މަޖިލީހުން ގޮތް ނިންމުން ގެންދިޔުމޭ. އެއީ ގޮތް ނިންމާފައި އޮތް ދުވަހުގެ ވަގުތު ހަމަވުމުން ޖަލްސާ ފަށައިގަތީ. އެކި ގަޑިން ކުރިއަށްގެން ދާނެ ވިދާޅުވެފައި އެބައޮތް. އަޅުގަނޑު ކިޔާ ގަވާއިދުގެ އެބަޔަށް ދެ ޤަވާއިދެއް އަދި ފާހަގަކުރެވޭ ނަގައިގެން އަދި މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުން މިހިރީ. މިހާރު މި ގަވާއިދަށް އަދި މި އަދިވެސް ފާހަގަ ފާސްކޮށް ނަގަން އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސް މި ހަމަ. އަޅުގަނޑު، އެއީ ޖިޔަން 3، ގަސްތެއް ވަގުތު ހަމަ ފާސް ވަގުތަށް އަންނަ އަޅުގަނޑު. ދެން އެކަމަކު އަންނަ އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާ ގޮތަށް މަޖިލީހުން ނިންމަން ކަމަށް.

ފެލިދެއަތޮޅު މެންބަރު މޫސާ ނިޒާރު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ވަކި ހިތްވަރު އޮތުމަށް ދަންނަވާލަން ނޫން. ދެން ހަމަ ނިންމާލުމުގެ ގޮތުން ނިންމާލުމަށް ބަދަލުވުމުގެ ގޮތުން ނަޝީދު އަ ހުށަހެޅުއްވި ޚިޔާލަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ދެން، އަޅުގަނޑު އަވަސް، ވަގުތު މުޅިއެއް ދަ ހުށަހެޅުއްވި ނުކުތާ ހިތްވަރުދިން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒިންމާ އެވާހަކަ ދަންނަވާލަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާރު އެ އިސްލާހު ހުރިހާ ބޭފުޅުން އަރިހަށް ކުޑަ އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސައި ދޭން އިނގޭތޯ.

މާޅޮސްމަޑުލުގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒަކީ ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ ހަމަ މިތާނގައި ވާހަކަދެއްކެވުނުއިރު ގިނަ ބޭފުޅުން ސުވާލު އުފެދިގެން ދިޔައީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިގައި ތިޔާ އެއްޗެހީގެ ސަބަބުން ސުވާލު އުފެދިދާނެ، ސުވާލުތަކެއްވާނެތީވެ. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ސުވާލެއް ނުކުރޭ އަދި މިހާތަނަށް މިހަކު އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން މިއީ ހުވާކޮށްގެން އިސްލާމްދީނަށް ހުރުމަތްތެރިކަން ހިމަނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއަށް. އެކަމަކު އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ސުވާލުކުރީމާ ތިބޭފުޅާ ތިޔަށްނުވާ އިސްލާމްދީނަށް ހުރުމަތްތެރިކަން ހިމަނަން ހުވާކޮށްގެން އެއާއި ޚިލާފުވެގެންނޫ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑަކަށް ހިއެއްނުވޭ އުސޫލެއް ގޮތުން ގަވާއިދުގައި އެގޮތަށް ލިޔުމުގައި އެކަހަލަ ޙާލަތު ދިމާވެއްޖެ ބޭނުންކުރުން އެކަމާއި ސުވާލުކޮށް މިހެން ހަދާނެހެނެއް މަޖިލިސްތަކުގައި، އިސްލާމީ ދީނީ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ހެދުން އެގޮތުން އެއީ ކުރިއަށްވެސް އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް ވާހަކަދެއްކިން އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްގޮތަކަށްވެސް ހިތްއެނގޭ އެކަކަށް ސުވާލު އުފެދިދާނެހެނެއްވެސް ގަބޫލެއް ނުކުރަމި. ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގޭ ހަމަ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބޭނުން ކަމެއްގެވެސް ސަބަބަކާއި ހުރިކަމެއް. އެއީ މިބޭފުޅުން އެއަށްވުރެ މާބޮޑުކަމެއް ނުނިމޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުވާގެ އިޤްރާރަކީ އެއީ اللهގަސަންދިކަމާ ހުވައެއް، އެކަމާއި ބަދަލުވުން އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އަދި މިހާތަނަކަށް ކަމެއްކަމުގައިވެސް ސުވާލެއް ނުކުރޭ ހަމަގައިމުވެސް.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރި މެންބަރު އަބްދުލް ނާސިރު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަސްލު ޒަކީ އެވިދާޅުވި ރަނގަޅު ވާހަކައެއް އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކަންތަކުގައި ހަރުދަނާގައި އެބަހުރި ކަންތައްތަކުގެ މި މާއްދާއި ބޭރުގޮތުން ގެންދަން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވި އިރުގައި އެބޭފުޅުން ވިދާޅުވި އާއަށްބަލާއި، އެބޭފުޅުން ދިނީ އެންގެވުމަކުން ދެއްކެވި ޒަރީޢާތަކާއި މިހިރާ ކަންތައްތަކެއް. އެގޮތުން ބަލާއިރުގައި އިސްލާމް ދީނުގެ އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމްދީނުގެ އެކަށީގެންވާ ހުރުމަތްތެރިކަން ނިގަހްބާނީ ނޫން ނޫނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނާއި ސުވާލު ނުކުރެވިދާނެ ނޫން.

ދެކެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އިސްލާމީ ހަމަ ޝަރީޢަތް އުސޫލުތަކުގެ ދިފާޢުގައި އުވާލަ ބޭނުންވާ ދުނިޔެ ޖާހިލު ވިސްނުމުން މިގައި ހަރުދަނާކަމާއި މިހެ ބަހުސްކުރާ ހިތަށް، މިގައި ހުރިކަން ބަހުސްކުރި އެއްވެސް ބޭނުމެއް މިހާކުރެއް ނެތް. އެބޭނުން ނަންގަވާން ހަމަ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް އެންމެއާ އަޅުގަ އަނބުރާ، އަދި އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ޤަދީން ކޮންމެ އިސްލާމީއެއް މިޤައުމުގެ ދިރިއުޅުމުގައި ކޮންމެ ހުރުމެއް ތަޤުވާ ދިރިއުޅެން އެއްޗެހިކަން ގާނޫނުގެ ދިރިއުޅޭ އިސްލާމީ ނަންނަން އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުކުރާނަން މިކަން ޤާނޫނުތަކެއް އަދި އެއްވެސް އާދަކާދައި އެއްޗެހިން އިސްލާމީ ކޮންމެވެސް ކަހަލަ އިސްލާމީމަކުތަކެއް އަންނަން އިނދެއޮތް. މިއީ ނިންމަވަންޖެހޭ ނިންމުމެއް ދީން އެއްޗެ ދޭތެރޭއަކާ ކޮންމެވެސް ގޮތެއް އިސްލާމް ހިމެނޭ ޤާނޫނުތަކެއް ޤަބޫލުކުރެވޭ. އެކަމަކު، ދޭހަވާނަމަ އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދާ ވެސް ރަނގަޅު ކަންތައްތަކާއި ހަމައެކަނި ހަމަ މަޤާމުތައް ހިސާބަށްދިޔައީ. އޭގެ އަޅުގަނޑުމެން ފެނިދާނެ ގޮތަކަށް ދިމާ މިހާރުވެސް މިއިސްލާމީ ދައުލަތެއް އިނގޭތޯ ޝަރީޢަތުގެ ގާނޫނުތައް ވެސް މިފަދަ ހަމަވާގޮތަށް ކުރަމުންދާއިރު. މިކަމުގައި، ވަރަކަށްއެކަށީގެން ބަޖެޓަށް އަމުދުނުވޭ އެކަމަކު މިގޮތަށް ފެނޭތީ މިކަމަށް ވަރަކަށް މަދުކަމެއް ހުރި އެކި ނަރުދާކަމާއި ހަމަ ރަނގަޅު ހިމާޔަތްކުރާނެ ދަންނަވަން.

ޝުކުރިއްޔާ. ޤަޟިއްޔާގެ ފުލުހުންގެ މި ބަހުސް ކުރިއަށް ދިޔައިރު އެކަމަކު ބޮޑަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަކަ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާއި ވަރަކަ ބަޖެޓުގައި ވިދާޅުވެއްޖެއެވެ. ދެން، އެހެންނަމަވެސް، މިގައި މިއީ ފެނިގެން އިސްލާމީގައި އޭގެއިން އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ ވަރަކަ. ދެން ނާޒިލު ހަމަހަމަކަމާއި އެއްބަސްވާ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް ނޫން އެކަމަކުވެސް މައްސަލަތައް ނެތް. ހަމަގައިމުވެސް އަޅުގަނޑު މިޤާނޫނު މި ގޮތާއި ވަރުގަދަކުރުމަށް މަޖިލީހުގައި ކަނޑައެޅި ކުރިއަށް މިއަދު އުސޫލުގެ މައިގަނޑު ވަރަށް ރަނގަޅުކޮށް ހިތަދަ ވެސް ރިޔާސަތުން އެކަމަކު އޭރު އަޅުގަނޑު އެކަމަށް އޭގެ އުސޫލުތަކުގެ ނިންމުމެއް. ނާޝިދު ހަމަހަމަކަމާއި އެއް ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްދީފައި އަޅުގަނޑު ބަޖެޓުގެ ބޮޑުގައި އެއްކޮށް ބޮޑުކޮށްލުމުގައިވާ ތަޙުޤީޤު ބޮޑުގައި ކުރެއް އެއްބަސްވުމެއް އެޖެހި ދެން ރައީސްގެ ބޮޑުގައި، މިދަންނަވާ ފެނިގެދި އާދަކަ މިހެން ދެއްކުމުގެ ފުރިހަމަކުރެ ނެތް

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ
މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑެން ވިސްނުނީ ފަހުގެ މަރުޙަލާތަކުގައި މިކަންތައް ތަންކޮޅެއް ބޭރުފާންކަމަށް އެހެންއަތުފެޖެއްސާ. އެހެންނަމަވެސް، މިކަމުދުރުގައި މިއޮތީ ތިންވަނަ އިސްލާމު ނޫނީ ތިންވަނަ ގޮތަށް އަތުވެއްޖެއްޔާކާ އެ މައްސަލައެއް ނާންނާން ގައިމުވެސް ފަހުގެ މަރުޙަލާތަކުގެ އިތުރުން ބަހުސްތަކަކަން ދެކޭނެ. ދެން އަޅުގަނޑެން މައްސަލައެއް ނެތް ނޫނީދޭ ހުރަހެޅުއްވުގެ ގޮތުވެސް އަޅުގަނޑެން ހަމަ މައްސަލައެއް ނެތް. އަޅުގަނޑެން ހަމަގައިމުވެސް އެއިން ސަލާމަތްވާ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާ ނޫނަސް އައްބަރުނާކަ ވާހަކަ ނެތަސް އަޅުގަނޑެން ސަލާމަތްވީ. އެހެން ކޮންދުވެސް ބައެއްގެ ބޮޑުގައި އެއް ކަހަލަ ގޮތްއާލީ އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވީ ފަހުގެ މަރުޙަލާތަކުގައި މި ބަހުން އަނެއްކާ ފުރިގެންގެ ސަރުކާރީ އެ ކަންބޮޑުވުން އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި އެބައޮތް. އެހެންނަމަވެސް، މިކަންތައް އަވަސްކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި އަޅުގަނޑު މިހިރީ ހަމަ ޖިނާބާފުޅުން ބައިވެރިވާ ކޮލެކަން ފޯމު ދީ ގޮތަށް. ސުވާލުކުރީމާ.

ކޮޅުމަދުލު ފެންބަދު ހަސަން
ހަލީފް ވާހަކަދައްކަވާން:

މިހާރު މިކަންތައް ނިހިމިގެން އޮތަން މިއައީ ދެން އަޅުގަނޑެން ހިފަނީ މި މަޖިލީހުގައި އަދަރު ނިވާކުރަން ވާހަކަދައްކާ ބޭފުޅުންނަށްވެސް އެބައޮތް މިގައި ސަމާލުކަންދޭން. އެއީ އިރާނުގައި އަންނަންނަން ބުރާ އަޅުގަތަން މިހާ ބަހައްޓަނީ ބުރާގެއް ބޭ ކަލު ޒުވާނުއް ގެންސްވައި ބަހައްޓައިފައި ދެން ޗަތުބަރުއަން ވަދުވަރިގެންނަވާއިރު އާތި އަޅުއްވައިގެން އޮބުރުއަން ވަދުވަރިގެންނަވާނީ. މިހާރު ބައެއް އަންހެން ބާޒާރުން މި ކަންބޮޑުވަނީ އޯލިހުގައި ތިއްބަވާފައި ވަގައިގެންނަވާއިރު އަންހެނާ ބޮޑުގާ އެރިސްބުން އަޅުއްވާ ވެއިގެންނަވަން ގިރިދުނީ. މިތަނަން ވެއިގެނުގައި ބޮޑުގާ އަޅުއްވާއިރު ކޮންބަރުއަން ވަދުވަރިގެންނަވާނީ އާދުން ފެންބަދުން ތިއްބަވާނީ ބޮޑުގާ އަޅުއްވާފައި. އަންހެނާ ނިކުމެވަގައި ގެންނަވަމުން ބޮޑުގާ މިތާ ބާއްވާފައި. އެއީ ޤާނޫނުގެ ދެން މިކަންތައް ދެފަރާތުން ހިތްހަމަޖެހޭ ގޮތަކަށް މިކަންތައް ކުރަންޖެ އަޅުގަނޑެން ހިފަނީ އެއީ ޤާނޫނުގެ ދެން ކުރުވުން ގޮތީ.

ދުވަކަތުފު ފެންބަދު
އަހުމަދު ސުވައިދާން

އާދު، ދިނުމު މިވާހަކަ މި ދުކޮށްހިދުގައި ފަދަން ބޭރު ފާރުގަކޮށްފިލްމުގެ 3 ވަނަ ގޮތް ފާސްވެއްޖެކަމުގައިވާނަމަ ފަހުން މައްސަލަ އެއާ ދުރުވެވިދާނެ. ދެން، ނާސިރު

ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ފާސްވެއްޖެކަމުގައިވާނަމަ ފަހުން މައްސަލަ ދިމާވެދާނެ. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އޭގެ އިދިކޮޅަށް، އިނގޭތޯ. އެއީ، ސަބަބަކީ، ބަޖެޓުގައި ނިޒާމީ ނުކުތާއެއްގެ ދަށުންވެސް ބޮޑަށް ޗާންސްވެސް މިއޮންނަނީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި މިއޮތް 1 ، 2 ، 3 އިންގޮޅުންކުރެ ގޮތަކަށް. އެކަމަކު، ނާސިރު އެވިދާޅުވި ގޮތަށް ފަހުން އެ ނިޒާމީ ނުކުތާއަކުންވެސް ނަގަން އުނދަގޫވާނެ. ސަބަބަކީ، ރައީސަށް އެ އިޚްތިޔާރު ދޫކޮށްފައި ރައީސަށް ނިންމެވޭނެ، ފުލް އޮތޯރިޓީ އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ބޮޑަށް [illegible] މީގައި އޭގެ ހަމަ [illegible] އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

[illegible] ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާރު ފަހުން [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އިދާރީ ކޮމިޓީއަށް [illegible] ދެން، އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިހާރު އިދާރީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 3 [illegible] 2 [illegible]

[illegible] ކޮބައިކަމެއްވެސް، އެހެން އެ [illegible] މާނައެއްވެސް އެހާ ބޮޑެކަން ނޫނެވެ. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހާ ހަމައަށް ކޮންމެވެސް ދެގޮތަކަށް ނުވަތަ އެއްގޮތަކަށްނަމަވެސް ގެންގޮސްގެން މި މަޖިލީހުގައި ވާގޮތެއް ބަލަން އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. ދެން، އިތުރަށް މި އަނބުރާ އައިސްވުއްރާ ދެން އެހެންގޮތަކަށް ވިސްނާނީ. ދެން، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ގަބޫލުކުރެވޭތޯ އިދާރީ ކޮމިޓީއަކަށްވެސް ގެންދާކަން. އެއީ، ދެންމެ [illegible] އެ ވިދާޅުވިހެން ވަކި ވައްތަރެއްގެ ބޭފުޅުންގެ ބަދަލުކުރުން ހޮވާލުން، ނޫނީ އިސްލާހު ބޭފުޅުންވެސް ހޮވާދޭން. ޝުކުރިއްޔާ.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ ފެނބަޑު އަޙްމަދު މުޙިއްޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހުރިމަތިގައި މިހާރު މިއޮތްގޮތަށް މަޖިލީހަށް މަޖިލީހަށް ގެންދަން. ދެން، އަޅުގަނޑަށް މި މާއްދާ ބެހެއްޓުމަށް ވަރަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ވާހަކަދެއްކެވިއްޖެ ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތިބިއިން ވީހާ ބޭފުޅުންނަށް މިގޮތް ހަމަޖައްސަދޭން ނޫން. ދެން، އިތުރަށް މި މާއްދާއިގެ ވާހަކަދެއްކެވުން ހުއްޓާލުން ކިހިނެއްތޯއޭ.

ކޮޅުމަޑުލު ފެނބަޑު ޙަސަން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ، އަޅުގަނޑުވެސް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ދެންމެ [illegible] ވިދާޅުވިހެން، އިނގޭތޯ. މި ދެގޮތް ގެންނަންވީ ނޫންތޯއޭ. މިހާރު ތިޔަގޮތަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް މި ކަރުދާހުގައި މިއޮތްގޮތް، އެއީ (ހ) އަށް. ދެން، މިހާރު (ށ) އަޅުގަނޑުމެން މި ބަޔަކީ ކުރިން މި ޑްރާފްޓުގައި އޮތްގޮތަށް އެއިރުން އެތަނުން ދެން ގެން ބޭފުޅުންނަށް ފޯރުކޮށްދެވޭނެ ގޮތް ނިންމަވާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިދެގޮތުން އިސްލާހު ގެންދިއުން ކިހިނެއްތޯއޭ.

ނިލަންދޫއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ފެނބަޑު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިހާރު ގިނަ ބޭފުޅުން މިހާރު 61 އަތޮޅުން ތިއްބާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ތިބުންގޮތް ގިނަ ބޭފުޅުންނަށް މައިގަނޑު [illegible] ގޮތުން [illegible] ނޫން. ދެން، ދުވަސް ގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަން [illegible] ފެނބަޑު އިސްލާހުގެ ގޮތުގައި އާދި ފެށުން. ކުރިން އެއީ ކޮންމެވެސް އެއްގޮތަކަށް

ފޮނުއްވާފައި އެގޮތަށް ބޭނުންފުޅުވާ މެންބަރަކު ތިންވަނަ ގޮތް އިސްލާހެއްގެ ގޮތުގައި ފޮނުއްވީމާ އެއޮތީ ދެގޮތެއް މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތީގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވެނީ މިހާރު ހުރިއްޔާވެސް އެވިދާޅުވުމުން ކޮންމެވެސް ކޮޅެއްގައި ޖަލްސާވަން ވެއްޖެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. މި 25 މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީއަށް ވާވަރު، ދެން، އަދި 100 މެންބަރުންނަށް ހުށަހެޅުއްވާން ދެއްތޯ، ވަކިކަމުގައި ދައްކާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

[illegible] ދާއިރާގެ މެމްބަރު [illegible] ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށްވެސް ވަރަށް ތާއީދުކުރެވޭ އިނގޭތޯ، ބަލާ އެޅުއްވި ވާހަކައަށް. އަޅުގަނޑު، ދެން، ހަމަ އިތުރަށް ފުރިހަމަކޮށްލަން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، އެއިރުން ދެގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުއްވައިފިނަމަ މަޖިލިސް ކޮމިޓީއަކަށްވެސް ވާހަކަދައްކާލިން. ހަރުދަނާ މިނިސްޓަރުން އެއްބަސްވާނީ، ކުރިމަތިލާފައި އެއްބަސްވާ، ނިޔާއް މިނިސްޓަރުން އެއްބަސްވާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށްވެސް ހަމަ ވަރަށް ތާއީދުކުރެވޭ ވާހަކައެއް އިނގޭތޯ އެއީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، މިހާރު ހުށަހެޅިފައި މިއޮތް ގޮތް އެއީ މެންބަރުން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ހާޒިރުވުމުގައި ޢުޒުރުވެރިވުމުގެ މިންގަނޑު ކަނޑައަޅުއްވާނީ އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ތަފާސީލު މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅުމުގެ އާދަކާދައާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން މަޖިލީހުގެ ރައީސް. މިހެން މިގޮތަށް މި މާއްދާ ހަމަ ނިންމާފައި ފޮނުވަން. ދެން، އެކަން ކަނޑައެޅިގެން އިޖުރާއަތުގައި ބޭނުމަކު ހުރިއްޔާ އިސްލާހު ކޮށްލައްވާން އެދުން. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މިކަން ގެންދާނީ.

[illegible] ދާއިރާގެ މެމްބަރު [illegible] ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކުރިންވެސް ދަންނަވާލިން އަޅުގަނޑުމެން މިގެ ކުރީގެ ޖަލްސާގައި ހުށަހެޅުއްވުމުގެ އާދަކާދައިގެ ވާހަކަ ދެކެވުނު ހަނދާންގައި ހަމަ ގޮތަކައި ހުރި. ދެން، އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު އަޅުގަނޑަށް މިހާ ސާފުވެގެން ވާހަކަފުޅުގައި ފުރުން ސާފުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވިފަދައިން ހަމަ އިތުރަށް ތަފްސީލުކޮށްދިނުމަކީ އެ އާދަކާދަ ވަރަށް ތަނަވަސްކުރެވޭނެ ގޮތް އޮތީކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެކަމާ އަޅުގަނޑު ކަނބޮޑުވާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން ޝުކުރިއްޔާ.

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު [illegible] މުޙަންމަދު
ޝާހިދު ޙުސައިން
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ ދެގޮތަކަށް ވާހަކަދެއްކެވިދާނެ އޮތީ ހުކުރެންޖެހިގަތުގައިވެސް ފުރަތަމަ ނަގަންވާގޮތަށް ވަކި އެއްގޮތަކުން މި މަޖިލީހަށް ގެނެސްދެއްވުމާއި އަދުގަސްތު އިޢުތިރާޟް ނުކުރާވާހަކަ ދަންނަވަން.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން
ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ އިންސާފު، މިގޮތަށް ވަކި ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެ މަސްއޫލިއްޔަތު ތަޢާރުފުކުރުމުގައި މިހާރު އެ ތަޢާރުފު މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅުންތަކުގެ އާދަކާދަ އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލައި ގަވާޢިދުތަކުގައި ކަނޑައަޅައިގެން ތަޢާރުފުކުރެވޭ ޤާނޫނުތަކުން ކަނޑައަޅާފައި ގޮތުން އެއްބަސްވެވޭނެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، އެ ޤަވާޢިދުތަކުން ފެނިގެންދާގޮތުން، 3 ވަނަ މާއްދާ، މާއްދާ 61 ވަނަ މާއްދާގެ 3 ވަނަ ގޮތް މި އޮންނަނީ މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުތަކުން ހުށަހެޅުމުގައި މެންބަރުން އަޑުއަހަން މަޖިލީހުގެ އާދަކާދައާ އެއްގޮތަށް ގޮތްތަކުން ތަޢާރުފުކޮށް ދިނުމަށް ފާސްކުރެވޭނެ. އަދި، ހިއްސާކުރާ މެންބަރުން ގެނެސް ދެއްވާ ބަލާ އަދި ވަކިވުން. 2 ، އަންގާން މެންބަރުން ފާސްކުރެއްވުން. ދެން، (ނ) ، ކުރިން ހަމަ މާއްދާ އޮތްގޮތުން މަޖިލީހުގެ ތަޢާރުފުކުރެވޭ ހުށަހެޅުއްވުމުގެ މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ނިންމުން އިސްލާހުތަކުން ހުށަހެޅުއްވުން އޮންނަ މެންބަރުން، މިހެން އޮންނަން މިއީ. ދެން، 2 ވަނަ ގޮތުން މެންބަރުން މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުތަކާ މަޖިލީހުގެ ތަޢާރުފުގެ ބައްދަލުވުންތަކުން ހުށަހެޅުމުގައި ހުށަހެޅުއްވުމުގެ މެންބަރުގެ ކުރަހައްޓާ އިތުރު ތަޢާރުފުގެ ތަފާސްހިސާބު މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅުއްވުމުގެ އާދަކާދައާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގައިމެން މަޖިލީހުގެ ރައީސް. ދެން، ލިބުނުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި އޮވޭ، އިސްތިސްނާ ހުރަސްއެއް، މާބަނޑު އަންހެނުންނަން، އެހެން ކިޔާވައި ލިބޭނެ. ވަރަށްގިނަ، އެކަން ފާސްކޮށް ގޮސްއަކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވާ އެއްގޮތް ދަންނަވާލަން. މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުތަކުން ހުށަހެޅުމުގައި ގޮތުގައިދެއްވާފައި އުޅުއްވުމުގަ މެންބަރުން ހިއްސާކުރާ މަޖިލީހުގެ އާދަކާދައާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުން ތިޔަބޭފުޅުން

ގޮތަށް. އެއިރުން އުސޫލެއް ދިމާވެއްޖެއްޔާ ހަމަ އެހެން ހެދުމެއް ހަދާނީ ދާން. އެވާހަކަ ރައީސް ކައިރީގައި ބުނީމާކަމަށް ހަމަޖެހެނީ، އެކަހަލަ ގޮތަކަށް ހަރުދަނާކުރުން ހިފަނީ، އެހެންނޫންތޯ. ދެން، އެ އުޅުނު ބޭފުޅުން އެއީ، ދެން ރައީސަށް ދޫކޮށްލާފައި އޮންނަކަމަކަށް ނުވަތަ އިދާރާތަކަށް ދޫކޮށްލާފައި އޮންނަކަމަށްޓަކައި އެކަކަށްކޮށްދެވޭނެ ހިޔާލުން އެއަން.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙިއްޒު ވާހަކަދެއްކުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން އުޅެނީ، މިހާރު މި ޑްރާފްޓްކުރުމުގައި އޮތްގޮތަށް ފާސްވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން، އެހެންވީމާ، އިދާރީ ކޮމިޓީން ބަޔާންކުރާއިރު އެކަމަކު އުސޫލެއް ދުވަސްވަރުގެއަށް އޮންނާނެ މިންގަނޑުވެސް ކަނޑައެޅިގެން، އެހެންނޫންތޯ. ކޮންމެހެން މާއްދާގެ އުސޫލުގެ ވާހަކަ ނުވިދާޅުވިކަމުގައިވިޔަސް. އާދެ، އަނެއް މާއްދާ އެގޮތަށް ހުށަހަޅާކަން ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ ވެސް.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، މިކަހަލަ މައްސަލައެއް ދިމާވީމާ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާއިރު ކޮންމެވެސް ކަމެއް މާއްދާއެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިންގުމުގެ އެ ކުންފުނި ބާވަތްތަކުގެތެރޭގައި ބަންދުކޮށްލެއްވުމުގައި ފަދަ، އެއީ ބަންދުކޮށްލެއްވުމުގައި ގޭޒީއަރުން ހޯޓަލާއި ހޯޓަލްތަކުން އެފަދަ ހިމެނިފައިވާކަން. އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ކޮންމެވެސް ބާރު މާއްދާއެއްގައިވެސް އެކަހަލަ އިބާރާތެއް ގެނައި ހަނދާނެއް.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ސުލައިމާން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ 3 ވަނަގޮތް ތިޔަކޮންމެއްވި އިސްތިސްނާކޮށްދީފައިވާ މިދަނީ ހަމަ ނާޖާއިޒުގެ ވަރުވަރުކަމުން. ހަމަ ރައީސަށް ނޫންތޯ އެ ހިޔާލަށް ދޫކޮށްލާފައި އަނބުރާލައިގެންވެސް. އެހެންވީމާ، ކޮބައިތޯ އޭގައި ތަފާތަކީ. އަޅުގަނޑަށް ފެނުނު ބޮޑެތި އޮންނާނީ އެވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން:

އެހެންވީމާ، މިހާރު މިޑްރާފްޓުކުރި މަޖިލީހުން ހުށަހަޅާފައި ކޮންމެގޮތެއް، މިގޮތުން ނިންމާލާނަމޯ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާ އެންމެ ފުރަތަމަ އޮތްގޮތް. އެއީ، 3 ވަނަ ގޮތް. 3 ވަނަ ގޮތް މި ގަވާއިދު ކޮމިޓީން މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާ ގޮތެއްކަމުގައި

ހުށަހަޅަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. އެހެން މަޖޯރިޓީއާ އަޅުގަނޑު އަދި އެއްފަހަރު ދަންނަވާލާނަން. މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުތަކަށް ރާއްޖޭގެ ހާޒިރުވުމުގައި ވޯޓުދެއްވުމުގައި އެޖެންޑާގައި މެންބަރުން ހުށަހަޅަންވާނީ މަޖިލީހުގެ އާދަޔާދަރާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ތިރީގައިވާ ގޮތަށް. 1- ފިރިހެން ގުނަބަދުން ގަޑިޔާއި ބާއި އަދި ވަޒީފުން. 2- އަންހެން ގުނަބަދުން ފާސްކުރެހުރުން. (ނ) ، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކަށް ހުށަހެޅުމުގެ މިންގަނޑުގެ ސަރުކާރުގެ ނުކުތާގެ އިޖުތިމާޢީކަން ހުށަހެޅުމުގެ އޮތުމަށް އަންނަ މިންގަނޑެއް. މިގޮތަށް މި މާއްދާ އެގޮތަށް މިއީ ގަވާއިދު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތެއްކަމަށް މަޖިލީހަށް ގެންދަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ. ދެން، އަންނަ ގޮތަކަށް މިދަންނަވާ އެއީ، މިހާރު ހުށަހެޅިފައި އޮތް ގޮތް ދިރާސާ ކޮމިޓީއަށް، ނާޒިމު ހުށަހަޅުއްވާގޮތް، ގުނަބަދުން މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދާ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ ބެއްލެވުމަށްކަމަށް ގަވާއިދުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ މެންބަރުންގެ ކަނޑައަޅާފައި އިތުރު ކޮމިޓީގެ ޖަވާބުދާރީކަން މަޖިލީހުގެ ރައީސާ.

އެހެންވީމާ، މި ބަދަލު ވޯޓަށް މަޖިލީހުގެ ގޮތުން ނިންމާ ގެންދަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، މި ނަމްބަރު ފެނުނު ނަތީޖާގައި މިގޮތަށް ގޮތެއް މިހާރު ތިންވަނަ ގޮތް ގެންދަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާކަމަށްއޮތް 6 ބޭފުޅުން. އިތުރު ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ރައީސް ކަނޑައެޅި ގޮތަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާކަމަށް 8 ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ، 8 އޮތޯރިޓީ މިފާސްވީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ދެން މަޖިލީހަށް އެ މާއްދާ ގެންދެވޭނެކަމަށް. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް، އަޅުގަނޑު އެދެން މަޖިލީހުގެ ވަރަށް ކޮންމެވެސް ބޭފުޅަކު ވީނަ ވަކިވެ ނާއިބު ރައީސް އެކަން ކޮންދުއްވަނީ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން އަންނަ ގުޅުންހުރި ވަޒީރުން ނަންބަ މިހާރު. އެހެން ހަމަ ކޮންމެބޭފުޅަކުވެސް، އަޅުގަނޑުމެން މިކަމުގައި ބައިސްކަލުވަރު އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެއްބަސްވެވަޑައިގެން ނާޒިމުގެ އެންމެހާ ވިސްނުމާއި ވިސްނަވާދެއްވުމަށް މި ނިންމީ، އެހެންނުނޫނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ގެންދިޔުމަށް އޮތްގޮތް ހަމަ ސަލާމަތްވެއްޖެ އެ ނިމުނީ. ދެން، ހަމަޖެ އެއިނގޭތޯ ބައެއް ބޭފުޅުން އިޖްތިމާޢުވެ ހުށަހެޅިއްޖެ ހަމަ ރަނގަޅުވާނެ. އެއީނޫން މަޖިލީހުގައި އެވާހަކަ ދެއްކީން.

ބައްޓަންކުރުމުގެ ދަށުން ބާރުތައް އިދާރީ ގޮތުން ބެހުން:

އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަނީ މިހާރު 55 ވަނަ މާއްދާ ހަމަ އުނިކޮށްލަން، އިޞްލާޙު. އަދި، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބުނާގޮތް ހިމަނާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުކުތާތަކެއް އެބައޮތް. މިހާރު ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ވަކި މާއްދާތަކުގެ އެންމެ ދިފާޢު، އެހެންވީމާ، އެއް ހިމަނާފައިވާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މަޤާމުތަކުން ވަކިކުރުން ނުކުރެވޭނެ. މިހެން ގޮތްތަކާ ދެންނެވި، އެހެން ވަކިކުރުމުގެ ޚިޔާލު އެދޭތީ ވަކިކުރުމަށް މިއަދު ވެސް އެ ވަކި ޤާނޫނުއަށް ގޮތުގައި ފާހަގަކުރާ މިހެން ބާރުވެރިކަމުގެ އެކަށީގެންވާ އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ ކަމެއް ބަޔާންކުރާ ބަސްފުޅުތަކުން. ޤާނޫނަކުން އެ ބަދަލުވެސް އަންގަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެކަމަކުން ނުލިބޭނެ. މިހާރު 55 ވަނަ މާއްދާގައި މިއްނަ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން އެއްބާރު އެހެން އެބަލަނީ ހުކުމެއް، މަޢުލޫމާތު މާއްދާތައް ވަކިކުރުމަށް ތަޢާރުފު އެއްބާރު އެ ބަސްފުޅުތަކުން ގޮތުގައި ވަކިކުރުމަށް ވެއްޖެއްޔާ. އެހެންވީމާ، އެ ހުކުމް އަޅުގަނޑު މިފަދަ ނުވަތަ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުކުތާތަކެއް ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިހާރު އެއްވެސް. އެ 7 ދުވަހު ތެރޭގައި ގޮތުގައެވެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަނީ އެ މާއްދާ އުނިކޮށްލަން.

ސިޔާސީ އިދާރީ ބައިތައް ހުރުމުގެ ދަށުން އަދި ބައިވެރި ފާހަގަކުރުން:

އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ އަޅުގަނޑު ބެލުމުގެ ހިނގާ މެނުން ތަފާތު. އަދި، ކުރިމަތިވާ އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ ޚިޔާލު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަކި މާއްދާއަކުން ނުވަތަ ބަދަލެއް. އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް ކުރިއަރުވައިފައި އެކަމާ ބޭނުންތައް އެ ފާހަގަކުރެވޭ ކުރީގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މުސްތަޤްބަލުގައި ތެރޭގައި ހިމެނިގެންދާ ބޭފުޅުން. އެހެންނަމަވެސް، ބަލައިލުމުގައި ބައިކަން އެކަމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭ ހަމަ ވަކި މާއްދާއެއް ފާހަގަކުރަނީ ކަނޑައަޅާފައި ހުރުމަށް ކަމަށްވާތީ ވަކި މާއްދާގެ މެދު. އެހެންވީމާ، ބައެއް މާއްދާ ވަކި މާއްދާއެއް ސަރުކާރުގެ ހަމަނުޖެހުމެއް ނިސްބަތްވާ ގޮތުގައި އެ ގޮތުގެ އެގޮ މާއްދާތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ ހަމަ އެހެން އެ އެނގޭ ހަމަ ރަނގަޅު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހިމަނާފައިވާ.. ދެން، އަދި މިވެ އިތުރުން އަޅުގަނޑު އަބަދުވެސް ވިސްނާ ގޮތް މިއީ،

ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ ހުރިހާ ބާރެއް ލިބިގެންވަނީ ޚާއްޞަމަޖިލީހަށް. އެހެންކަމަށްވީއިރު، ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގައި ހުރިހާ ބާރެއް ލިބިގެންވަނީ. އަދި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވާކަމެއް އަނބުރާ ފޮނުއްވައިފިޔަސް ތިންބައިކުޅަ ދެބައިގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ލިބިއްޖެއްޔާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކަށްވެސް ބާރެއްނެތް އެކަމެއް ހިފެހެއްޓުމަކަށް. އެހެންވީއިރު، މި މަޖިލީހުގައި ހުރިހާ ބާރެއް ލިބިގެންވަނީ. އެހެންވީމާ، އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމަށް ލިބިގެންވާ ހުރިހާ ބާރެއް ލިބިގެންވާ މަޖިލީހަކަށް ވާއިރުގައި މި މަޖިލީހުން އެ އޮތީ ގަވާއިދު. އަޅުގަނޑު ނުދެކެމޭ އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް ހުރިކަމަށް. އަދި، އެއީ ތަޢުދީލުކުރުމުގެ ކަމަކަށް ކަނޑައެޅިގެން ބުނުވަރި އޮސްނަ އެއްކަލާ ދެކޮޅުވުން ނުވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ހަމަ ރަނގަޅުކަމަށް ފެންނަނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ކުޅުދުއްފުށީ ދާއިރާގެ ޙަސަން
ޢަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ އެއްގޮތަކަށްވެސް ވަކި މާއްދާއެއްގެ ވާހަކަ އެކަނިއެއްނޫން. ދެން، މިސާލެއްގެ ގޮތުން. އެ މަޖިލީހުން ވަކި މާއްދާއެއް ނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަކި ބައެއްކަމަށް ނިންމިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ގަވާއިދުގެ ގޮތުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަބުނޭ މުޅި ޤާނޫނު އަސާސީއަށްވެސް. އެހެންވީމާ، މުޅި ޤާނޫނުއަސާސީ ނިންމާފައި އެކަށަގެން ކުރެވޭނެ ނުނިންމާނެ. އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބަހުއްޓެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިބުނަނީ ވަކި މާއްދާއެއް ނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަކިބައެއް، އެގޮތަށް ނިންމިދާނެ.

ކުޅުދުއްފުށީ ދާއިރާގެ ޙަސަން
ޢަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޖީގެ ވަކިބައެއް އެގޮތަށް ނިންމިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް މުޅި ޤާނޫނުއަސާސީ ނިމުންދުން މަޖުބޫރުން އެއްވެސް ކަހަލަ ޕްރޮވިޝަނެއް ނެތް މިއަދު، އެހެންވީމާ، އެބައި އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ ނުހިނގާނެ. އެހެންވީމާ، އަސްލު ދެބައި އެބައޮތް ޤާނޫނުއަސާސީގައި. އެހެންވީމާ، ހިންގަނަ ބައެއް ދައިގެން މި 55 ވަނަ މާއްދާ ގަވާއިދުގައި ކޮށްފައިން ހިމަނާން ކަމެއްނޫނޭ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ.

ރިޔާސަތުން އިޢުލާން

އާދެ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރުކޮށް ދަންނަވާލީ ވާހަކަ މިދަންނަވާވަންޏާ. 101 ވަނަ

މެންބަރު އަހްމަދު މުޙިއްޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މާއްދާގައި މިބުނަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއަކަށް ނުވަތަ ބައެއްކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުވަތަ އުނިއިތުރެއް ގެނެވޭނީ ޚާއްސަ މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތު ލިބޭ ވޯޓަކުން ފާސްކޮށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަސްދީޤުކުރާ ޤާނޫނަކުންނެވެ. 102 ވަނަ ހަވާލާ މިދެއްވީ 101 ވަނަ މާއްދާގައި. އެހެންވީމާ، އޭގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ކަމެއް އައި އެ މާއްދާއަކަށް ނުވަތަ ބައެއްކަށް އުނިއިތުރެއް އެފަދަ ކަމެއް ފާސްކުރާތާ 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ތަސްދީޤުކުރައްވާނެ. މިގައި ސުވާލަކީ މިގައި ހަމަ ދިމާވާ ތަޅުމު މާނައެއްތޯ ނަގަންވީ ކޮންމެ މާއްދާއެއް ހަމަ ފާސްވާއިރަށް ޤާނޫނަކަށްވީތޯ ނޫނީ މިގެ މަޤްސަދަށް ބަލާފައި އެބަޖެހިއްޖެ ނުނިކުންނަ ގޮތަށް މި މާނަކުރަންވީތޯ އެހެންވީމާ މިގައި މިބުނަނީ ޕާލިމެންޓަށް ހަމަ ފުރިހަމަ މާއްދާ ފާސްވާއިރަށް ފުރިހަމަ މާއްދާ ޤާނޫނަކަށްވެތޯ ރައީސް ތަސްދީޤުކުރާ ނުކޮށް އަނެއްކާ 90 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ރިފަރެންޑަމްކުރަންވީތޯ އެއީތޯ މިގައި މިބުނީ އެއްޗެކޭ. ނޫނިއްޔާ މިގައި މިބުނަނީ ކޮން ވާހަކައެއްތޯ ރަގަނޑަކަށް ވިސްނާލައި މިއަދު ގޮތެއް ނިންމަން ކަންކަމުގެ އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ. މަޖިލީހަކަށްވާތީވެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޑްރާފްޓްކުރަމުން ހަމަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެހެން މިސާލަކަށް ބާބުތައް އިސްލާހުކުރުން ދައުރުގައި ހަމަ އެއް ވާހަކަ މާއްދާއެއް އެ ރައީސް އަރިހުން ތަސްދީޤުކުރަން ކޮށްވެސް އިޖާބާ 102 ވަނަ މިބުނާ ވާހަކައެއް. ނޫނިއްޔާ ހަމަ މިބުނާ ވާހަކައެއް މި މަޖިލީހުގެ އެހެން ނޫނީ ހަމަ ސިޔާސީޖަމާޢަތަށް މި މާއްދާތަކުގައި ފާސްކޮށްފައި ރައީސްއަށް ދަންނަވަން މި މާއްދާތައް ތަސްދީޤުކޮށް ދެއްވުމަށް ވެއްޖެ. އެއީއެއް ނޫނިއްޔާ މި 102 ގެ ބަސްތައް މަޖިލީހަށް ނޫނީ ތަރުތީބު މާނައަކަށް މާނަކުރާ ހަމަ ފާސްވާ ކޮންމެ މާއްދާއެއް ޤާނޫނަކަށް ވާނެ. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާ ތަޢާރުފުކުރުމުގެ މަސައްކަތެއް އެއީ މި މާއްދާގައި ބުނަނީ ތަޢާރުފުކުރުމުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ވަނަ ނުކުރެވޭނެ، މި 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ވަނަ މިއުޅުނީ އަޅުގަނޑުމެން 102 ކޮންމެވެސް ގޮތަކަށް ތަޢާރުފުކުރުމުގެ ބަލަން އަޅުގަނޑުމެން ހިފާނީ.

މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޝާހިން ހަމީދު

ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، ދެންމެ މުޙިއްޒު އެވިދާޅުވިހެން ތަޢާރުފުކުރުމުގެ ކަމެއް ކަންކަމުގެ މިއުޅެނީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޖެހެނީ އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން. ދެން

ވާހަކަދެއްކުން:

ގުޅިއްޖެގެ ވާހަކަފުޅުގައި 101 ވަނަ މާއްދާއާއި، 102 ވަނަ މާއްދާގެ ދިފާޢަށް މާނަ ނުވަތަ ތަފްސީރާނަ ނަގާއިރު ކޮންމެ މާއްދާއެއް ހުއްޓަ މަޖިލީހުން ނިންމާއިރު އެކަން ތަސްދީޤުކުރަން ފޮނުވަން ޖެހޭނެ ނުވަތަ ދުސްތޫރީ އެކަމަކުން އަޅުގަނޑުމެން މާބޮޑު [illegible] އަޅުގަނޑުގެ ނޯޓް. އެއީ 102 ވަނަ މާއްދާގެ 4 ބަޔާންކޮށްދިން ވެއްޖެއްޔާ ޤާނޫނެއްގެ ސިފައިގައި މިކަން ކުރަން މިޖެހެނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ފުރި ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެކުލަވައި ބަދަލުނުކުރާ ހިނދަކު އެއަށް ގެނެސް ކޮށްފާ އިސްލާހަކީ ވަކި މާއްދާއަކަށްވުރެސް އަދި ބަދަލުކުރެވިދާނެސް ގޮތަކަށް އިސްލާހުތައް ޤާނޫނުއެއްގެ ސިފައިން ބައިބައިކޮށްގެން ނުވަތަ ބަރާބަރުކުރު ނުވަތަ އެ ސިފައިގައި އެކީ ނިންމައިލުމަށް ދެން ފާސްކޮށްދިނުމަށް އެ ތަސްދީޤުކުރުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އެގޮތަށް އެހެންވީމާ ޤާނޫނެއްގެ ސިފައިގައި އެ ގެންނައިރު އޭގެތެރޭގައި ހިމެނިދާނެ 1 މާއްދާވިޔަސް، 2 މާއްދާވިޔަސް ނުވަތަ ބާބުވިޔަސް އެގޮތުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި މާނަކުރަނީ ހުށަހެޅުއްވި [illegible] ވަކި ގޮތަކަށް ނިންމަވައިފިއްޔާ އެއީ 3 މާއްދާ ނުވަތަ 1 މާއްދާ ނުވަތަ އެ ބާބު އެކުގައި ނިންމަން އެއީ އެކަށީގެންވާ ގޮތަކީ ނިންމަން، ނިންމާފައި ފޮނުވަން. އެގޮތަށް ކަނޑައަޅައިފިއްޔާ އެ ސިފައިގައި އެ ޤާނޫނުން ފުރަތަމަ އިސްލާހުކުރަން ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކިޔުނީ. ފުރަތަމަ އިސްލާހުކޮށް ގޮތަކީ ފުރަތަމަ އިސްލާހުކޮށް ގޮތް ތަސްދީޤުކުރަން ފޮނުވޭ. އެހެންވީމާ، އެ ދުސްތޫރުން ދެން އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ފުރަތަމަ މިކަމާ ބަހުސްކުރެވުނު [illegible] މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި ވާހަކަދެއްކިއިރު މިކަމުން ތާއީދުކުރި މިހާރު [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ފުރަތަމަ ބަޔަށް ކަންތައްތަކެއް އަލަށް ރަނގަޅުކުރަން ބާރުތަކާ ކަންތައްތަކަށް، އަނެއްބައި ކަންތައްތަކަކީ އެއަށްވުރެ [illegible] ވަސީލަތިން ކުރިއަރާފައިވާ ކަންތައްތަކަށް. މިގޮތަށް މަސްއަލަތަކަށް ދިމާވެގެން އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް [illegible] ތަރުތީބުކުރާނަމަ [illegible]. އެހެންވީމާ، ތަރުތީބުކުރާނަމަ އިސްތިސްނާތަކާ، [illegible] މިކަންތަކާއި ބަދަލުކުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިހާރު އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް މި މާއްދާ 55 ވަނަ މާއްދާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ [illegible] ގޮތަކަށް [illegible]. އެއްގޮތަށް ތަރުތީބުކޮށްލުން 24 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަނީ އިސްތިހާރުކުރަނިކޮށް ބަދަލުކުރެވޭ ވާހަކަދައްކަވައިރު [illegible] [illegible] އެ މާއްދާތަކަކީ ދިރުމުގެ ކުރިން ވަކި [illegible] ނަންބަރުން [illegible] ނުވަތަ މަޖިލީހުން

ގަބޫލުކުރެވޭ ތަރުތީބެއް ކަނޑައެޅުން. ދެން އެ ތަރުތީބަކުން ގެންގޮސް ނިންމާލެވޭން ގޮތަކަށް މިކަން ކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް މި މާއްދާ ޑެރޯޅުކުރުވިދާން. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ގޮތެއްކަމަށް ދަންނަވާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން
ޢަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ނުދަންނަވަން އިނގޭތޯ އެއްގޮތަކަށްވެސް ކޮންމެ މާއްދާއެއް ވަކި ވަކިން ފާސްކޮށްގެން އެ ތަބްދީލުކުރަން ފޮނުވާ ވަރަކަށް. އެގޮތަށްވެސް ނިންމިދާނެ. ނޫނީ ބަލައިގެން ނިންމަދާނެ. އެ ޕްރޮވިޝަން މިއޮޅީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމަ، އެގޮތަށް ގެންދެވޭނީ. އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުން ނިންމިދާނެ މިސާލަކަށް އެއް މާއްދާ ވަކިން ފޮނުވަންވެސް ނޫނިއްޔާ އެތައް މާއްދާތަކެއް ފޮނުވަންވެސް ނޫނިއްޔާ އެތައް ބާބަކަށް އެއްކޮށްލައިގެން ފޮނުވަންވެސް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ ފަހަރުގައި މިއަންނަ ބައި މުޅި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވާހަކައެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަން މިދެ ތަރުތީބުގައި ނުގެންނުވާތީ. އަނެއް ދެބައި މައްސަލައެއް ނެތް އެއްގޮތްކޮށްލަން ބައްލަވާކަން އަޅުގަނޑު އިނގޭތޯ. އެއީ މިގަޑި ނެތް ޕްރޮވިޝަނެއް، ދެން އަޅުގަނޑުމެން މެދު ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމާ ކަމަށްވާތީ އެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެއްބައި، އަނެއްބައި ތަރުތީބުކުރާ ގޮތަށް ވަކި ބައިބައިކޮށްލައިގެން ކަންކަމުގެ ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ މާބޮޑު އުނދަގޫކަމެއް ނޫން. އެއީ މިގެ ތަރުތީބުގައި އެބަހުރި ބައެއް ބައެއް ބައިތަކާ ނުގުޅޭ ބާބުތައް. އެހެންވީމާ، އެބައިން ގެންދިޔުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް. އެހެންނަމަވެސް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިހުންނަ ވަކި މާއްދާއެއް ނޫނީ މާއްދާތަކެއް ނޫނީ ވަކި ބައެއް، އެ ބައެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަން ގެންދިޔުން މިސާލަކަށް 100 ބާބު އޮންނައިރުގައި 99 ބާބުވެސް އެއީ ބައެއްކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބެލިދާނެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ގެންދޭނީ. އަނެއްބައި މިގަޑި ޤާނޫނު އެބައިގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާ ނޮތްނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަން ހަމަ އެގޮތަށް ގެންދެވިދާނޭ މިސާލަކަށް ތިން ހަތަރު ބާބު އެއްކޮށް ނޫނީ ދެތިން ހަތަރު ބާބު އެއްކޮށް ނޫނިއްޔާ މުޅި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާބުތަކުގެ ތަރުތީބުން އެއްބާބު ބާއްވާފައި ދެންހުރި ހުރިހާ ބާބުތައް އެއްކޮށް ގެންދަވަންވެސް ނިންމިދާނެ ފާސްކޮށްލުމަށް އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ. މުޅި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވާހަކަ އަންނާނީ އެބައި.

ހިޔާސުއިން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން 10 ޖަހާއިރު އެއިރުން އާދައިގެ ގޮތުގައި 08:30 ފެށިގެން 10:00 މިގެންދަނީ. ދެން، އެހެންވީމާ، މިއަދު ދެން ޖަލްސާ ނިންމާލަން އެންމެ ރަނގަޅުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން އެންމެ އަވަހަށްވެސް ބައްދަލުވެވުނީ އަންގާރަދުވަހުގެ ރޭގަނޑު އެއީ އެދުވަހު ޖަލްސާ އޮވެފައި އެރޭގެ ރޭގަނޑު. ދެން 55 ވަނަ މާއްދާ ނުނިންމާ 61 ވަނަ މާއްދާ މަޖިލީހަށް ފޮނުވުން އެއީ، ތަޢުލީމީބަހުސްނުން ނޫން އޮޅުން އެދިރިޔާއް. މިހާ|ބޭފުޅުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ހަމަ މާދަން ހުސްދުން އެ މާއްދާވެސް ފާސްވާފިދާނެ. އެހެންވީމާ، 55 ވަނަ މާއްދާގެ އަޅުގަނޑުމެން އަދި މަސައްކަތް ކުރަމުންދާކަމަށް ބުނެފައި 61 ވަނަ މާއްދާ ފާސްވާނީ. އަޅުގަނޑު އެހެންވީމާ، މާދަން ހުސްދުން ވެސްބަހުސް އަރިހަށް ފާސްވާނެ އަދި މާދަމާގެ ބައްދަލުވުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ އަނެއްދުވަހު ހުސްދުން ޖަލްސާ ފެށުމުގެ ކުރިން އިސްލާހެއް އޮތިއްޔާ ދަންނަވާލައިދޭނަން މާދަން ހުސްދުން ފާސްވެފައިވާތީ އަޅުގަނޑު އެހެނަކު ކުރުވުމީ ބޭނުންވަނީ. އޮޅުން އަނެއްދުވަހު ހަމަ އިތުރަށް އެންމެހާ ކޮންމެވެސް އަންމަދްގަދައް އިތުރަށް ވާހަކަދައްކައިގެން ފާސްވަން އެހެންވީމާ އެހެން ހަދާކަށް އެވާހަކަ ދަންނަވަން. ދެން އަންގާރަ ދުވަހުގެ ރޭގަނޑު އިތުރަށްކުރެއްވިއްޔާ ޖަލްސާ ބާއްވަން ހުށަހަޅައިގެން މިއަދު އަދި ވަގުތު ވަކިން ދަންނަވާލާނަން. ދެން މިދާ މިހާތަނަށް ދެން ނިންމާލާނީ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިސްގަތީ ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށްވެސް.